

სსბასს 31—არამატერიალური აქტივები
გამომცემლისაგან

წინამდებარე საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი ძირითადად ეფუძნება ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გამოცემულ ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტს (ბასს) 38 - *არამატერიალური აქტივები*. ის ასევე შეიცავს ამონარიდებს ინტერპრეტაციების მუდმივმოქმედი კომიტეტის ინტერპრეტაციიდან 32 (იმკ 32) არამატერიალური აქტივები - *ვებ-გვერდის დანახარჯები*. ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაციის (ბსფ) საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (სსბასსს) ამ პუბლიკაციაში ამონარიდები ბასს 38 და იმკ 32-დან გადმოტანილია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) ფონდის ნებართვით.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) ოფიციალურ დამტკიცებულ ტექსტს წარმოადგენს ბასსს-ის მიერ ინგლისურ ენაზე გამოცემული ტექსტი, რომლის ასლები შესაძლებელია მოპოვებულ იქნეს უშუალოდ ფასს-ის საგამომცემლო დეპარტამენტში, შემდეგ მისამართზე: First Floor, 30 Cannon Street, London EC4M 6XH, United Kingdom.

ელ.ფოსტა: publications@ifrs.org

ვებ-გვერდი www.ifrs.org

ფასს-ები, ბასს-ები, განსახილველი პროექტები და ბასსს-ის სხვა გამოცემები დაცულია ფასს-ის ფონდის საავტორო უფლებით.

“IFRS,” “IAS,” “IASB,” “IFRS Foundation,” “International Accounting Standards,” და “International Financial Reporting Standards” ფასს-ების ფონდის სავაჭრო ნიშნებია და არ უნდა იქნეს გამოყენებული, ფასს-ების ფონდის თანხმობის გარეშე.

სსბასს 31—არამატერიალური აქტივები

სსბასს-ის ისტორია

წინამდებარე ვერსია მოიცავს 2018 წლის 31 იანვრამდე გამოცემული სსბასს-ებით გამოწვეულ ცვლილებებს.

სსბასს 31 - არამატერიალური აქტივები, გამოიცა 2010 წლის იანვარში.

შემდგომ, სსბასს 31 იქნა შესწორებული შემდეგი სსბასს-ის შედეგად:

- სსბასს 40, საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანებები (2017 წლის იანვრის გამოცემა)
- სსბასს 39, დაქირავებულთა სარგებელი (2016 წლის ივლისის გამოცემა)
- გადაფასებული აქტივების გაუფასურება (ცვლილებები სსბასს 21-ში, ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება, და სსბასს 26-ში, ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება) (2016 წლის ივლისის გამოცემა)
- სსბასს-ების გამოყენება (2016 წლის აპრილის გამოცემა)
- სსბასს-ების 2015 წლის გაუმჯობესება (2016 წლის აპრილის გამოცემა)
- სსბასს 37, ერთობლივი შეთანხმებები (2015 წლის იანვრის გამოცემა)
- სსბასს 35, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება (2015 წლის იანვრის გამოცემა)
- სსბასს 33, დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) პირველად გამოყენება, (2015 წლის იანვრის გამოცემა)
- სსბასს-ების 2014 წლის გაუმჯობესება (2015 წლის იანვრის გამოცემა)
- სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები - გრანტორი (2011 წლის ოქტომბრის გამოცემა)
- სსბასს-ების 2011 წლის გაუმჯობესება (2011 წლის ოქტომბრის გამოცემა)

სსბასს 31-ში შეცვლილი პუნქტების ცხრილი

შეცვლილი პუნქტი	ცვლილების შედეგი	ცვლილების საფუძველი
შესავალი ნაწილი	ამოღებულია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, ოქტომბერი, 2011 წ.
3	შეცვლილია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2016 წლის აპრილი; სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
4	ამოღებულია	სსბასს-ების გამოყენება, 2016 წლის აპრილი
5	ამოღებულია	სსბასს-ების გამოყენება, 2016 წლის აპრილი
6	შეცვლილია	სსბასს 32, 2011 წლის ოქტომბერი სსბასს 37, 2015 წლის იანვარი სსბასს 35, 2015 წლის იანვარი სსბასს 39, 2016 წლის ივლისი სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
18	შეცვლილია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
18ა	დამატებულია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
24	შეცვლილია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
26ა	დამატებულია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
28	შეცვლილია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2016 წლის აპრილი
35	შეცვლილია	სსბასს 39, 2016 წლის ივლისი
39ა	დამატებულია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
39ბ	დამატებულია	სსბასს 40,

შეცვლილი პუნქტი	ცვლილების შედეგი	ცვლილების საფუძველი
		2017 წლის იანვარი
39გ	დამატებულია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
39დ	დამატებულია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
39ე	დამატებულია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
40	შეცვლილია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
41	შეცვლილია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
64	შეცვლილია	სსბასს 39, 2016 წლის ივლისი
66	შეცვლილია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
67	შეცვლილია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
79	შეცვლილია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2015 წლის იანვარი
91	შეცვლილია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2015 წლის იანვარი
93ა	დამატებულია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
96	შეცვლილია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2016 წლის აპრილი
97	შეცვლილია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2015 წლის იანვარი
97ა	დამატებულია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2015 წლის იანვარი
97ბ	დამატებულია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2015 წლის იანვარი
97გ	დამატებულია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2015 წლის იანვარი
110	შეცვლილია	გადაფასებული აქტივების გაუფასურება 2016 წლის ივლისი
114ა	დამატებულია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
116	შეცვლილია	სსბასს-ების გაუმჯობესება

შეცვლილი პუნქტი	ცვლილების შედეგი	ცვლილების საფუძველი
		2016 წლის აპრილი
117	შეცვლილია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2016 წლის აპრილი სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
129	ამოღებულია	სსბასს 33, 2015 წლის იანვარი
130	ამოღებულია	სსბასს 33, 2015 წლის იანვარი
131	ამოღებულია	სსბასს 33, 2015 წლის იანვარი
131ა	დამატებულია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2015 წლის იანვარი
132ა	დამატებულია	სსბასს 32, 2011 წლის ოქტომბერი
132ბ	დამატებულია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2015 წლის იანვარი
132გ	დამატებულია	სსბასს 33, 2015 წლის იანვარი
132დ	დამატებულია	სსბასს 37, 2015 წლის იანვარი სსბასს 35, 2015 წლის იანვარი
132ე	დამატებულია	სსბასს-ების გაუმჯობესება, 2016 წლის აპრილი
132ვ	დამატებულია	სსბასს-ების გამოყენება, 2016 წლის აპრილი
132ზ	დამატებულია	გადაფასებული აქტივების გაუფასურება, 2016 წლის ივლისი
132თ	დამატებულია	სსბასს 39, 2016 წლის ივლისი
132ი	დამატებულია	სსბასს 40, 2017 წლის იანვარი
133	შეცვლილია	სსბასს 33, 2015 წლის იანვარი

სსბასს 31—არამატერიალური აქტივები

შინაარსი

	პუნქტი
მიზანი	1
მოქმედების სფერო	2–15
არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივები	11–15
განმარტებები	16–25
არამატერიალური აქტივები	17–25
იდენტიფიცირებადობა.....	18–20
აქტივის კონტროლი	21–24
მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი	25
აღიარება და შეფასება	26–65
ცალკე შეძენა.....	32–39
არამატერიალური აქტივების შეძენა, როგორც შეძენის ნაწილი (საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანება).....	39ა–39ე
წარმოების პროცესში მყოფი კვლევებისა და განვითარების შეძენილ პროექტებზე გაწეული შესაბამისი დანახარჯები	40–41
არამატერიალური აქტივები, შეძენილი არაგაცვლითი ოპერაციებით.....	42–43
აქტივების გაცვლა	44–45
შიდა წარმოშობის გუდვილი.....	46–48
შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივები	49–51
კვლევითი ფაზა	52–54
განვითარების ფაზა.....	55–62
შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივების დანახარჯები	63–65
ხარჯების აღიარება	66–70

წარსული დანახარჯები, რომლებიც არ უნდა აღიარდეს აქტივად	70
შესაბამისი შეფასება.....	71–86
თვითღირებულების მოდელი.....	73
გადაფასების მოდელი	74–86
სასარგებლო მომსახურების ვადა	87–95
არამატერიალური აქტივები განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადებით	96–105
ამორტიზაციის პერიოდი და ამორტიზაციის მეთოდი.....	96–98
ნარჩენი ღირებულება	99–102
ამორტიზაციის პერიოდის და ამორტიზაციის მეთოდის მიმოხილვა	103–105
არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადებით.....	106–109
სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასების მიმოხილვა.....	108–109
საბალანსო ღირებულების აღდგენითობა - გაუფასურების ზარალი.....	110
მომველება და გასვლა	111–116
განმარტებითი შენიშვნები	117–127
ზოგადი ნაწილი	117–122
აღიარების შემდგომ გადაფასების მოდელის გამოყენებით შეფასებული არამატერიალური აქტივები	123–124
კვლევის და განვითარების დანახარჯები	125–126
სხვა ინფორმაცია	127
გარდამავალი დებულებები	128–131
ძალაში შესვლის თარიღი	132–133
დანართი „ა“: მითითებები გამოყენებაზე	
დანართი „ბ“: ცვლილებები სხვა სსბასს-ებში	
დასკვნის საფუძველი	
საილუსტრაციო მაგალითები	

ბასს 38-თან შედარება

საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი 31 - *არამატერიალური აქტივები* - ჩამოყალიბებულია 1-133 პუნქტებში. ყველა პუნქტს თანაბარი ძალა აქვს. სსბასს 31 უნდა იქნეს აღქმული მისი მიზნის, დასკვნის საფუძვლის, *საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების წინასიტყვაობისა და საჯარო სექტორის ერთეულებისთვის ზოგადი დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლების* კონტექსტში. ზუსტი მითითებების არარსებობის შემთხვევაში, სსბასს 3, *სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები*, წარმოადგენს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის შერჩევასა და გამოყენების საფუძველს.

მიზანი

1. წინამდებარე სტანდარტის მიზანია აღწეროს არამატერიალური აქტივების ბუღალტრული აღრიცხვის წესები, რომლებიც განხილული არაა სპეციფიურად სხვა სტანდარტებში. ეს სტანდარტი ითხოვს ერთეულისგან აღიაროს არამატერიალური აქტივი მხოლოდ და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. სტანდარტი ასევე განსაზღვრავს თუ როგორ უნდა შეფასდეს არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება და ითხოვს სპეციალურ გამჟღავნებას არამატერიალური აქტივების შესახებ.

მოქმედების სფერო

2. ერთეული, რომელიც ამზადებს და წარადგენს ფინანსურ ანგარიშგებას ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად, უნდა იყენებდეს აღნიშნულ სტანდარტს არამატერიალური აქტივების აღრიცხვისთვის.
3. წინამდებარე სტანდარტი უნდა იქნეს გამოყენებული არამატერიალური აქტივების აღრიცხვისთვის, გარდა:
 - (ა) არამატერიალური აქტივებისა, რომლებიც განიხილება სხვა სტანდარტების ფარგლებში;
 - (ბ) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც განსაზღვრულია სსბასს 28-ში, *ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა*;
 - (გ) აქტივების აღმოჩენის და შეფასების_აღიარებისა და გაზომვისა (იხ. შესაბამისი საერთაშორისო ან ეროვნული სტანდარტი მინერალური რესურსების აღმოჩენასთან და შეფასებასთან დაკავშირებით)
 - (დ) მინერალური რესურსების, ნავთობის, ბუნებრივი გაზის და სხვა მსგავსი არაწარმოებული აქტივების განვითარებაზე და მოპოვებაზე გაწეული დანახარჯებისა;
 - (ე) [ამოღებულია]
 - (ვ) [ამოღებულია]
 - (ზ) კანონმდებლობით, კონსტიტუციით ან სხვა ეკვივალენტური საშუალებით მინიჭებული უფლებამოსილებებისა და უფლებებისა;
 - (თ) გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა (იხ. შესაბამისი საერთაშორისო ან ეროვნული სტანდარტი მოგების გადასახადებთან დაკავშირებით);

(ო) დაზღვევის ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული საერთაშორისო ან ეროვნული სტანდარტის მოქმედების სფეროში შემავალი სადაზღვევო ხელშეკრულებებით განსაზღვრული დამზღვევის უფლებების საფუძველზე წარმოშობილი შეძენის და არამატერიალური აქტივების გადავადებული დანახარჯებისა. იმ შემთხვევაში, როცა შესაბამისი საერთაშორისო ან ეროვნული სტანდარტი არ განსაზღვრავს ასეთი არამატერიალური აქტივებისთვის ასახვის სპეციფიურ მოთხოვნებს, ამ არამატერიალური აქტივებისთვის გამოიყენება წინამდებარე სტანდარტით განსაზღვრული მოთხოვნები განმარტებით შენიშვნებთან დაკავშირებით;

(კ) [ამოღებულია]

(ლ) არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივებისა, თუმცა, 115-ე-127-ე პუნქტების მოთხოვნები განმარტებითი შენიშვნების შესახებ გამოიყენება იმ მემკვიდრეობითი აქტივების მიმართ, რომლებიც არის აღიარებული.

4. [ამოღებულია]

5. [ამოღებულია]

6. თუ არამატერიალური აქტივების განსაზღვრული ტიპებისათვის სხვა სსბასს ადგენს აღრიცხვის წესებს, ერთეული იყენებს იმ სსბასს-ს, ნაცვლად წინამდებარე სტანდარტისა. მაგალითად, ეს სტანდარტი არ გამოიყენება:

(ა) ჩვეულებრივი საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ერთეულის მიერ გასაყიდად გამიზნული არამატერიალური აქტივებისთვის (იხ. სსბასს 11, *სამშენებლო ხელშეკრულებები* და სსბასს 12, *მატერიალური მარაგები*);

(ბ) იჯარისთვის, რომელიც შედის სსბასს 13-ის, *იჯარა*, მოქმედების სფეროში;

(გ) აქტივებისთვის, რომლებიც წარმოქმნილია დაქირავებულთა სარგებლიდან (იხ. სსბასს 25, *დაქირავებულთა სარგებელი*);

(დ) ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც განსაზღვრულია სსბასს 28-ით. ზოგიერთი ფინანსური აქტივის აღიარება და შეფასება დაფარულია სსბასს 34-ით, *ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება*, სსბასს 35-ით, *კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება* და სსბასს 36-ით - *ინვესტიციები მკვავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში*;

- (ე) შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარებისა და თავდაპირველი შეფასებისთვის, რომლებიც შედის სსბასს 32-ის, *შეღავათიანი მომსახურების აქტივები: უფლების გადამცემი*, სფეროში. თუმცა, წინამდებარე სტანდარტი გამოიყენება ასეთი აქტივების შესაბამისი შეფასებისა და გამჟღავნებისათვის; და
- (ვ) გუდვილისათვის (იხ. სსბასს 40, *საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანებები*).

7. ზოგიერთი არამატერიალური აქტივი შეიძლება იყოს განთავსებული ფიზიკურ საგანში, როგორც კომპაქტ-დისკი (კომპიუტერული პროგრამის შემთხვევაში), იურიდიული დოკუმენტაცია (ლიცენზიის ან პატენტის შემთხვევაში) ან ფილმი. როდესაც აქტივი მოიცავს მატერიალურს და არამატერიალურს ელემენტებს, იმის განსაზღვრისას, სსბასს 17-ის, *ძირითადი აქტივები*, მიხედვით იქნეს განხილული თუ წინამდებარე სტანდარტის შესაბამისად, ერთეული პროფესიონალური მსჯელობით ადგენს თუ რომელი ელემენტი უფრო მნიშვნელოვანია. მაგალითად, საბრძოლო თვითმფრინავისთვის ნავიგაციის პროგრამა წარმოადგენს შემადგენელ ნაწილს და განიხილება როგორც ძირითადი აქტივი. სამართლიანია იგივეს გამოყენება კომპიუტერის საოპერაციო სისტემის მიმართ, როდესაც პროგრამა არ წარმოადგენს იმ ტექნიკური მოწყობილობის განუყოფელ ნაწილს, რომლის შემადგენლობაშიცაა, კომპიუტერული პროგრამა განიხილება როგორც არამატერიალური აქტივი.
8. წინამდებარე სტანდარტი სხვა საკითხებთან ერთად გამოიყენება რეკლამის, ტრენინგის, ექსპლუატაციის, კვლევების და განვითარების საქმიანობის დანახარჯებისთვის. კვლევების და განვითარების საქმიანობების მიზანია ცოდნის მიღება. ამიტომ, მიუხედავად იმისა, რომ ამ საქმიანობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ფიზიკური სახით აქტივის წარმოქმნა (მაგ., მაკეტი), აქტივის ფიზიკური ელემენტი მეორეხარისხოვანია არამატერიალურ კომპონენტთან ანუ მიღებულ ცოდნასთან შედარებით.
9. ფინანსური ლიზინგის შემთხვევაში, მის საფუძვლად აღებული აქტივი შეიძლება იყოს მატერიალური ან არამატერიალური. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, მოიჯარე, ფინანსური იჯარით ფლობილ არამატერიალურ აქტივზე, პასუხისმგებლობას ამ სტანდარტის შესაბამისად იღებს. სალიცენზიო ხელშეკრულებით მიღებული უფლებები ისეთ მუხლებზე, როგორცაა ფილმები, ვიდეო ჩანაწერები, თამაშები, პატენტები და საავტორო უფლებები, გამოირიცხება სსბასს 13-ის მოქმედების სფეროდან და განიხილება წინამდებარე სტანდარტით.

10. ზოგიერთი საქმიანობა ან ოპერაცია იმდენად სპეციალიზებულია, რომ შესაძლოა საჭირო გახდეს მათი აღრიცხვის სხვა გზით განხილვა. ასეთი საკითხები წარმოიქმნება მოპოვებით მრეწველობაში, ნავთობის, ბუნებრივი გაზის, მინერალური რესურსების ძიების, მოპოვებისა და დამუშავების დანახარჯების და სადაზღვევო ხელშეკრულებების შემთხვევაში. აქედან გამომდინარე, წინამდებარე სტანდარტი არ ეხება ასეთ საქმიანობასა და ხელშეკრულებებთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. თუმცა, მოცემული სტანდარტი ეხება მომპოვებელი მრეწველობის ან სადაზღვევო ერთეულების მიერ გამოყენებულ სხვა არამატერიალურ აქტივებს (როგორცაა, კომპიუტერის პროგრამული უზრუნველყოფა) და სხვა დანახარჯებს (როგორცაა, დანახარჯები გაშვების/წარმოების დაწყების სამუშაოებზე).

არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივები

11. წინამდებარე სტანდარტი ერთეულისაგან არ ითხოვს აღიაროს არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივები, რომლებიც სხვა შემთხვევაში აკმაყოფილებენ არამატერიალური აქტივების განსაზღვრის და აღიარების კრიტერიუმებს. თუ ერთეული აღიარებს არამატერიალურ მემკვიდრეობით აქტივებს, მან უნდა გამოიყენოს ამ სტანდარტის გამჟღავნების მოთხოვნები და შეუძლია, მაგრამ არ მოეთხოვება ამ სტანდარტის შეფასების მოთხოვნების გამოყენება.
12. ზოგიერთი არამატერიალური აქტივი, მათი კულტურული, ეკოლოგიური ან ისტორიული მნიშვნელობიდან გამომდინარე, ასახულია როგორც არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივები. არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივების მაგალითებია მნიშვნელოვან ისტორიულ მოვლენებზე ჩანაწერები და უფლებები მნიშვნელოვანი საზოგადოებრივი მოღვაწის გამოსახულების გამოყენებაზე, მაგალითად, საფოსტო მარკაზე ან საკოლექციო მონეტებზე. ქვემოთ ჩამოთვლილი განსაზღვრული მახასიათებლები, ხშირად ვლინდება არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივების მიერ (თუმცა, ეს მახასიათებლები არ არის ექსკლუზიური მათთვის):
- (ა) საბაზრო ფასის გამო, მათი ღირებულება კულტურული, ეკოლოგიური და ისტორიული მნიშვნელობიდან გამომდინარე, საეჭვოა მთლიანად აისახოს ფინანსურ ღირებულებაში;
 - (ბ) სამართლებლივმა და/ან კანონმდებლობით დადგენილმა მოვალეობებმა შეიძლება აკრძალოს ან მკაცრად შეზღუდოს მათი გაყიდვით გასხვისება;

- (გ) მათი ღირებულება დროთა განმავლობაში შეიძლება გაიზარდოს; და
- (დ) შესაძლოა რთული იყოს მათი სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა, რომელიც ზოგიერთ შემთხვევაში შესაძლებელია რამდენიმე ასეული წელი იყოს.

13. საჯარო სექტორის ერთეულებს, მრავალი წლის წინ, სხვადასხვა საშუალებით, შესაძლოა არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივების სახით დიდი ქონება ჰქონდეთ მიღებული; მათ შორის, შესყიდვის, ჩუქების, მემკვიდრეობის და კონფისკაციის გზით. ეს აქტივები იშვიათად არის ფლობილი ფულადი სახსრების ნაკადების წარმოქმნის გამო და მათი ასეთი მიზნებით გამოყენებასთან დაკავშირებით შეიძლება არსებობდეს სამართლებრივი ან სოციალური შეზღუდვები.
14. ზოგიერთ არამატერიალურ მემკვიდრეობით აქტივს აქვს მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი და არა მემკვიდრეობითი ღირებულება. მაგალითად, ისტორიული ჩანაწერის გამოყენებისათვის ერთეულისთვის გადახდილ როიალტს. ამ შემთხვევებში, არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივი შეიძლება აღიარებული და შეფასებული იქნეს იმავე მეთოდის შესაბამისად, როგორც ფულადი სახსრების წარმომქმნელი არამატერიალური აქტივების სხვა ელემენტები. სხვა არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივებისთვის მათი მომავალი ეკონომიკური ღირებულება ან მომსახურების პოტენციალი შეზღუდულია მათი მემკვიდრეობითი ხასიათიდან გამომდინარე. მომავალი ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის არსებობამ შესაძლოა გავლენა მოახდინოს შეფასების მეთოდის არჩევაზე.
15. 117-ე-124-ე პუნქტებით განსაზღვრული მოთხოვნები გამჟღავნებასთან დაკავშირებით, ერთეულისგან ითხოვს განმარტოს აღიარებული არამატერიალური აქტივები. ამიტომაც, ერთეულებს, რომლებიც აღიარებენ არამატერიალურ მემკვიდრეობით აქტივებს, მოეთხოვებათ ასეთ აქტივებთან დაკავშირებით გაამჟღავნონ შემდეგი:
- (ა) გამოყენებული შეფასების მეთოდი;
 - (ბ) გამოყენებული ამორტიზაციის მეთოდი, თუ ასეთს ადგილი აქვს;
 - (გ) მთლიანი საბალანსო ღირებულება;
 - (დ) აკუმულირებული ამორტიზაცია პერიოდის ბოლოსათვის, თუ ასეთი არსებობს;

- (ე) პერიოდის დასაწყისისა და ბოლოსათვის საბალანსო ღირებულებების შეჯერება, განსაზღვრული კომპონენტების ჩვენებით.

განმარტებები

16. წინამდებარე სტანდარტში მოცემული ტერმინები გამოყენებულია შემდეგი მნიშვნელობით:

ამორტიზაცია არის არამატერიალური აქტივის ამორტიზირებული თანხის სისტემატური განაწილება მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

საბალანსო ღირებულება არის თანხა, რომლითაც აქტივები აღიარებულია ყოველგვარი აკუმულირებული ამორტიზაციის და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

განვითარება არის კვლევების, აღმოჩენების ან სხვა ცოდნის გამოყენება ახალი ან არსებითად გაუმჯობესებული მასალების, მოწყობილობების, პროდუქციის, პროცესების, სისტემების ან მომსახურების წარმოების დაგეგმვის ან დიზაინირებისათვის, კომერციული წარმოების ან გამოყენების დაწყებამდე.

არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე.

კვლევა არის ორიგინალური და დაგეგმილი გამოკვლევები ახალი სამეცნიერო ან ტექნიკური ცოდნის მისაღებად.

სხვა სსბასს-ებში განსაზღვრული ტერმინები წინამდებარე სტანდარტში იმავე მნიშვნელობით გამოიყენება, როგორც მოცემულია სხვა სტანდარტებში და ცალკე გამოქვეყნებულ ტერმინთა განმარტებების გლოსარში.

არამატერიალური აქტივები

17. ერთეულები ხშირად ხარჯავენ რესურსებს, ან ვალდებულებებს იღებენ ისეთი არამატერიალური რესურსების შექმნის, განვითარების, შენარჩუნების ან გაძლიერებისათვის, როგორცაა სამეცნიერო და ტექნიკური ცოდნა და ახალი პროცესების ან სისტემების დანერგვა, ლიცენზიები, ინტელექტუალური საკუთრება და სავაჭრო ნიშნები (ბრენდის დასახელების და გამომცემლობის სახელწოდების ჩათვლით). ამ მრავლისმომცველი დასახელებების ტიპური მაგალითებია: კომპიუტერული პროგრამები, პატენტები, საავტორო უფლებები, ფილმები, სერვისის მომხმარებელთა სია, თევზაობაზე შეძენილი ლიცენზია, შეძენილი იმპორტის ქვოტები და სერვისის მომხმარებელთან ურთიერთობები.

იდენტიფიცირებადობა

18. მე-17 მუხლში აღწერილი ყველა მუხლი არ აკმაყოფილებს არამატერიალური აქტივის განსაზღვრებას, ანუ იდენტიფიცირებადობის, რესურსებზე კონტროლის და მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის არსებობის კრიტერიუმებს. ამ სტანდარტის მოქმედების სფეროში არსებული ობიექტი თუ არ აკმაყოფილებს არამატერიალური აქტივის განსაზღვრებას, მათ შექმნაზე ან საკუთარი ძალებით შექმნაზე გაწეული დანახარჯები აღიარდება ხარჯებად მათი წარმოქმნისთანავე. ამასთან, როცა ობიექტი შექმნილია ერთეულთა გაერთიანების შედეგად, იგი წარმოადგენს შექმნის თარიღით აღიარებული გუდვილის ნაწილს (იხ. 66-ე პუნქტი).
- 18ა. არამატერიალური აქტივის განმარტებით მოითხოვება არამატერიალური აქტივის იდენტიფიცირებადობა, გუდვილისაგან მისი გამიჯვნის მიზნით. ერთეულის შექმნისას წარმოქმნილი გუდვილი წარმოადგენს მყიდველის მიერ სხვა ისეთი აქტივებიდან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღებისათვის შესრულებულ გადახდას, რომელთა ცალ-ცალკე განსაზღვრა და აღიარება შეუძლებელია. მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შესაძლებელია წარმოიქმნას შესყიდულ იდენტიფიცირებად აქტივებისა და იმ აქტივების, ერთობლივი გამოყენებიდან, რომლებიც ინდივიდუალურად არ აკმაყოფილებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს.
19. აქტივი იდენტიფიცირებადია, თუ იგი:
- (ა) განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, ერთეულს აქვს თუ არა განზრახული ამის გაკეთება; ან
 - (ბ) წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.
20. სავალდებულო შეთანხმება, ამ სტანდარტის მიზნებისათვის, ასახავს შეთანხმებას, რომელიც აკისრებს მხარეებს მსგავს უფლებებს და მოვალეობებს ისე, როგორც ხელშეკრულება დააკისრებდა.

აქტივის კონტროლი

21. ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია საბაზისო რესურსიდან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. ერთეულის უნარი გააკონტროლოს არამატერიალური აქტივებიდან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი, ჩვეულებრივ გამომდინარეობს იურიდიული უფლებებიდან, რისი დაცვაც შესაძლებელია სასამართლოში. იურიდიული უფლებების არარსებობისას, უფრო რთულია კონტროლის დადასტურება. თუმცა, უფლების იურიდიული იძულება არ წარმოადგენს კონტროლის აუცილებელ პირობას, ვინაიდან ერთეული შესაძლებელია სხვა გზით აკონტროლებდეს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.
22. სამეცნიერო ან ტექნიკურმა ცოდნამ შესაძლოა წარმოქმნას მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი. ერთეული აკონტროლებს ამ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს, თუ, მაგალითად, ცოდნა დაცულია ისეთი იურიდიული უფლებებით, როგორცაა: საავტორო უფლებები, სავაჭრო ხელშეკრულების შეზღუდვა (სადაც ეს ნებადართულია), ან დაქირავებულთა მიერ კონფიდენციალობის დაცვის იურიდიული მოვალეობა.
23. ერთეულს შეიძლება ჰყავდეს კვალიფიური კადრების გუნდი და შეეძლოს განსაზღვროს პერსონალის დამატებითი უნარ-ჩვევები, რომელიც სწავლების შედეგად მიიღება და წარმოქმნის მომავალი ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს. ერთეული შესაძლოა ასევე მოელოდეს პერსონალის მიერ ერთეულის სასარგებლოდ თავისი უნარ-ჩვევების გამოყენების გაგრძელებას, თუმცა, როგორც წესი, კვალიფიციური კადრების გუნდისგან და სწავლებიდან მოსალოდნელ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე ერთეულს არამატერიალური აქტივის განსაზღვრების დასაკმაყოფილებლად არასაკმარისი კონტროლი გააჩნია, მსგავსი მიზეზით, ნაკლებ სავარაუდოა, რომ განსაკუთრებული მენეჯერული ან ტექნიკური ტალანტი აკმაყოფილებდეს არამატერიალური აქტივის განსაზღვრებას, თუ იურიდიულად დაცული არ არის მათი გამოყენების და მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლებები და ამავე დროს განსაზღვრების სხვა ნაწილებიც არაა დაკმაყოფილებული.
24. ერთეულს შესაძლოა გააჩნდეს მომსახურების მომხმარებელთა პორტფელი ან წარმატების კოეფიციენტი, მიაღწიოს მისი

მომსახურების მოსალოდნელ მომხმარებელთა რიცხვს და მოლოდინი, რომ მის მიერ მომხმარებლებთან ურთიერთობების ჩამოყალიბებისათვის გაწეული ძალისხმევის გამო, მომხმარებლები გააგრძელებენ მისი მომსახურების გამოყენებას. თუმცა, მომსახურების მომხმარებლებთან ურთიერთობის ან ერთეულისადმი მათი ლოიალობის დაცვის ან სხვა გზებით კონტროლის იურიდიული უფლებების არარსებობისას, მომსახურების მომხმარებლებთან ურთიერთობის ან ერთეულისადმი მათი ლოიალობის შედეგად მოსალოდნელ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე, ერთეულს არასაკმარისი კონტროლი გააჩნია იმისთვის, რომ ასეთმა მუხლებმა (მაგალითად, მომსახურების მომხმარებელთა პორტფელი, საბაზრო წილი ან მომსახურების წარმატების კოეფიციენტი, ურთიერთობები მომსახურების მომხმარებლებთან და მათი ლოიალობა) არამატერიალური აქტივის განსაზღვრის მოთხოვნები დააკმაყოფილოს. მსგავსი ურთიერთობების დაცვისათვის იურიდიული უფლებების არარსებობისას, გაცვლითი ოპერაციები იმავე ან მსგავსი არასახელშეკრულებო მომხმარებელთა ურთიერთობებისთვის (გარდა ერთეულთა შეძენის ნაწილისა) იმას ამტკიცებს, რომ ერთეულს მაინც შეუძლია სერვისის მომხმარებლებთან ურთიერთობის შედეგად მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის გაკონტროლება. ვინაიდან, ამგვარი გაცვლითი ოპერაციები ასევე ამტკიცებს, რომ მომსახურების მომხმარებელთა ურთიერთობები არის განცალკევებადი და ეს ურთიერთობები აკმაყოფილებს არამატერიალური აქტივის განმარტებას.

მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი

25. არამატერიალური აქტივისგან მისაღები მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი შეიძლება მოიცავდეს საქონლის ან მომსახურების რეალიზაციიდან ამონაგებს, ხარჯების ეკონომიას ან ერთეულის მიერ აქტივის გამოყენების შედეგად მიღებულ სხვა სარგებელს. მაგალითად, ინტელექტუალური საკუთრების წარმოების ან მომსახურების პროცესში გამოყენებამ შესაძლოა შეამციროს მომავალი წარმოების ან მომსახურების დანახარჯები ან გააუმჯობესოს მომსახურების მიწოდება და არ გაზარდოს მომავალი შემოსავლები (მაგალითად, ონლაინ სისტემა, რომელიც საშუალებას აძლევს მოქალაქეებს განაახლონ მართვის მოწმობები უფრო სწრაფად ონლაინ სისტემის გამოყენებით, რომელიც გამოიწვევს ამ ფუნქციის შემსრულებელი ოფისის პერსონალის შემცირებას და გაზრდის დამუშავების პროცესის სიჩქარეს).

აღიარება და შეფასება

26. არამატერიალური აქტივის სახით მუხლის აღიარებისათვის, ერთეულმა უნდა აჩვენოს რომ ის აკმაყოფილებს:

(ა) არამატერიალური აქტივის განმარტებას (იხ. მე-17-25-ე პუნქტები); და

(ბ) აღიარების კრიტერიუმებს (იხ. 28-ე-30-ე პუნქტები).

ეს მოთხოვნა ეხება თავდაპირველ დანახარჯებს (გაცვლითი ოპერაციის ღირებულებას ან ერთეულის შიგნით შექმნილ არამატერიალურ აქტივს ან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შექმნილი არამატერიალური აქტივის სამართლიან ღირებულებას), რომელიც გაწეულია შემდგომში დასამატებლად, ნაწილის შესაცვლელად ან აქტივის მომსახურებისათვის.

26ა. 32-ე-39-ე პუნქტები განსაზღვრავს ცალკე შექმნილი არამატერიალური აქტივების აღიარების კრიტერიუმების გამოყენებას, ხოლო 39 (ა)-41-ე პუნქტები ეხება მათ გამოყენებას საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანებებში შექმნილი არამატერიალური აქტივებისათვის, 42-ე-43-ე პუნქტები განიხილავს არაგაცვლითი ოპერაციების საშუალებით შექმნილი არამატერიალური აქტივის თავდაპირველ შეფასებას, 44-ე-45-ე პუნქტები იხილავს არამატერიალური აქტივების გაცვლას, 46-ე-48-ე პუნქტები ეხება შიდა წარმოშობის გუდვილის თავდაპირველ აღიარებას და შეფასებას, ხოლო 49-ე-65-ე პუნქტები განსაზღვრავს ერთეულში წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების თავდაპირველ აღიარებასა და შეფასებას.

27. არამატერიალური აქტივების თვისება ისეთია, რომ, უმრავლეს შემთხვევაში, ასეთი აქტივები არ იზრდება და არ ხდება მათი ნაწილის ჩანაცვლება. აქედან გამომდინარე, მოსალოდნელია, რომ შემდგომში გაწეული დანახარჯების უმეტესობა შეინარჩუნებს მოსალოდნელ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს, რომელიც განივთებულია არსებულ არამატერიალურ აქტივში და არ დააკმაყოფილებს ამ სტანდარტის არამატერიალური აქტივის განმარტებას და აღიარების კრიტერიუმებს. გარდა ამისა, ხშირად ძნელია შემდგომი დანახარჯების მიკუთვნება კონკრეტულად განსაზღვრულ არამატერიალურ აქტივზე, და არა ერთეულის საქმიანობაზე მთლიანად. აქედან გამომდინარე, მხოლოდ იშვიათად მოხდება შემდგომი დანახარჯების - შექმნილი არამატერიალური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ან ერთეულის შიგნით არამატერიალური აქტივის შექმნის დასრულების შემდგომ წარმოქმნილი დანახარჯების - აღიარება აქტივის

საბალანსო ღირებულებაში. 61-ე პუნქტის შესაბამისად, სავაჭრო ნიშნების, დასახელებების, გამომცემლობის სახელწოდების, მომსახურების მომხმარებელთა სიის და შინაარსობრივად მსგავსი ერთეულების (ერთეულის მიერ შექმნილი ან შიგნით შექმნილი) შემდგომი დანახარჯები ყოველთვის წარმოქმნისთანავე აღიარდება როგორც ნამეტი ან დეფიციტი, ვინაიდან ასეთი დანახარჯების გამოყოფა ვერ ხერხდება ერთეულის მთლიანი საქმიანობის განვითარებისათვის საჭირო დანახარჯებისგან.

28. არამატერიალური აქტივი უნდა აღიარდეს მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ:
- (ა) შესაძლებელია აქტივზე მიკუთვნებადი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის ერთეულში შემოსვლა; და
 - (ბ) შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება¹.
29. ერთეულმა უნდა შეაფასოს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლის ალბათობა გონივრული და დასაბუთებული დაშვებებით, რომლიც წარმოადგენს აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში არსებული ეკონომიკური პირობების შესახებ მენეჯმენტის საუკეთესო შეფასებას.
30. ერთეული აქტივის თავდაპირველი აღიარების დროს არსებული მტკიცებულების საფუძველზე (გარე მტკიცებულებისთვის უფრო მეტი მნიშვნელობის მინიჭებით) მსჯელობაით აფასებს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინების უტყუარობის ხარისხს.
31. არამატერიალური აქტივი 32-ე-43-ე პუნქტების შესაბამისად, თავდაპირველად უნდა აღიარდეს თვითღირებულებით. როდესაც არამატერიალური აქტივი შექმნილია არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად, მისი საწყისი ღირებულება შექმნის თარიღისათვის უნდა განისაზღვროს იმ თარიღისათვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით.

ცალკე შეძენა

32. ჩვეულებრივ, ფასი, რომელსაც ერთეული იხდის არამატერიალური აქტივის ცალკე შესაძენად, ასახავს მის მოლოდინს შესაძლებლობაზე,

¹ ინფორმაცია, რომელიც საიმედოა, თავისუფალია არსებითი შეცდომებისგან და მიკერძოებისგან, და შეიძლება მომხმარებლებზე იყოს დამოკიდებული, რომ ერთგულად წარმოადგენდეს იმას, რასაც უნდა წარმოადგენდეს ან გონივრულად მოსალოდნელია, რომ წარმოადგენდეს. სსბასს 1-ის დს16 პუნქტში განხილულია საიმედოობის ახსნის გარდამავალი მიდგომა.

რომ აქტივში განივთებული მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი შემოვა ერთეულში. სხვა სიტყვებით, ერთეული ელოდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინებას, მაშინაც კი, როდესაც გაურკვეველობა შემოდინების დროსთან ან ოდენობასთან დაკავშირებით. ამიტომ, აღიარების კრიტერიუმში, რომ შემოდინება მოსალოდნელია, ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივებისთვის, 28 (ა) პუნქტში ყოველთვის მიიჩნევა დაკმაყოფილებულად.

33. ამასთან, ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივის თვითღირებულება ჩვეულებრივ შეიძლება შეფასდეს საიმედოდ. ეს განსაკუთრებით ასეა, როდესაც შესყიდვის კომპენსაცია არის ფულის ან სხვა მონეტარული აქტივის ფორმით.

34. ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივის თვითღირებულება მოიცავს:

(ა) მისი შესყიდვის ფასს, იმპორტის მოსაკრებლის და შესყიდვის დაუბრუნებადი გადასახადების ჩათვლით, შეღავათების და ფასდაკლებების გამოკლების შემდეგ; და

(ბ) აქტივის გამოსაყენებლად მომზადებისთვის გაწეულ პირდაპირ მიკუთვნებად დანახარჯებს.

35. პირდაპირ მიკუთვნებადი დანახარჯების მაგალითებია:

(ა) აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან პირდაპირ დაკავშირებული მომუშავეთა გასამრჯელოების დანახარჯები (როგორც განმარტებულია სსბასს 39-ში);

(ბ) აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან პირდაპირ დაკავშირებული პროფესიული დანახარჯები;

(გ) აქტივის შესაბამისი მუშაობის შემოწმების დანახარჯები.

36. დანახარჯების მაგალითები, რომლებიც არ წარმოადგენს არამატერიალური აქტივის ღირებულების ნაწილს, არის:

(ა) ახალი პროდუქტის ან მომსახურების დანერგვის დანახარჯები (სარეკლამო და მხარდამჭერი ღონისძიებების დანახარჯების ჩათვლით);

(ბ) ახალ ადგილზე ან მომსახურების მომხმარებელთა ახალ ჯგუფთან საქმიანობის წარმართვის დანახარჯები (კადრების გადამზადების დანახარჯების ჩათვლით);

(გ) ადმინისტრაციის და სხვა საერთო ზედნადები დანახარჯები.

37. არამატერიალური აქტივის საბალანსო ღირებულებაში დანახარჯების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც აქტივი ისეთ მდგომარეობაში იმყოფება, რაც აუცილებელია იმისათვის, რომ შესაძლებელი იყოს მისი ექსპლუატაცია მენეჯმენტისთვის საჭირო ფორმით. ამიტომაც, არამატერიალური აქტივების გამოყენებისას ან გადაადგილებისას გაწეული დანახარჯები არ შედის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში. მაგალითად, არამატერიალური აქტივის საბალანსო ღირებულებაში არ შედის შემდეგი დანახარჯები:

- (ა) დანახარჯები, რომლებიც გაწეულია იმ დროს, როდესაც აქტივი, რომელიც იმყოფება ისეთ მდგომარეობაში, რაც აუცილებელია იმისათვის, რომ შესაძლებელი იყოს მისი ექსპლუატაცია მენეჯმენტისთვის საჭირო ფორმით, ჯერ არ არის გამოყენებული; და
- (ბ) საწყისი საოპერაციო დანაკარგები, როგორცაა დანაკარგები, წარმოქმნილი აქტივის ნაწარმ პროდუქტზე მოთხოვნის ჩამოყალიბების დროს.

38. ზოგიერთ ოპერაციას ადგილი აქვს არამატერიალური აქტივის სრულყოფასთან დაკავშირებით, მაგრამ არ არის აუცილებელი აქტივის ისეთ მდგომარეობაში მოსაყვანად, რომ შესაძლებელი იყოს მისი ექსპლუატაცია მენეჯმენტისთვის საჭირო ფორმით. ასეთ არასავალდებულო ოპერაციებს შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეთ სრულყოფის ღონისძიებების დაწყებამდე ან მათი მსვლელობისას. ვინაიდან, არასავალდებულო ოპერაციები არ არის აუცილებელი აქტივის ისეთ მდგომარეობაში მოსაყვანად, რომ შესაძლებელი იყოს მისი ექსპლუატაცია მენეჯმენტისთვის საჭირო ფორმით, არასავალდებულო ოპერაციებთან დაკავშირებული შემოსავლები და ხარჯები მიღებისა და გაწევისთანავე აღიარდება ნამეტში ან დეფიციტში და შევა შემოსავლების და ხარჯების შესაბამის ჯგუფში.

39. თუ არამატერიალური აქტივისათვის გადახდა ნორმალური საკრედიტო პირობებით გადავადებულია, მისი თვითღირებულება წარმოადგენს ფულად ფორმაში გამოხატული ფასის ეკვივალენტს. ამ თანხას და მთლიან გადახდებს შორის სხვაობა აღიარდება, როგორც საპროცენტო ხარჯი კრედიტის პერიოდის განმავლობაში, თუ არ იქნება კაპიტალიზებული სსბასს 5-ით, *ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები*, კაპიტალიზაციის ასახვის ნებადართული მეთოდის შესაბამისად.

არამატერიალური აქტივის შეძენა, როგორც შეძენის ნაწილი (საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანება)

39ა. სსბასს 40-ის შესაბამისად, თუ არამატერიალური აქტივი შეძენილია ერთეულის შეძენის დროს, მაშინ ამ არამატერიალური აქტივის

თვითღირებულებაა შეძენის დროს არსებული მისი სამართლიანი ღირებულება. არამატერიალური აქტივის სამართლიანი ღირებულება ასახავს შეძენის თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეთა მოლოდინს ამ აქტივში განივებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის ერთეულში შემოსვლის ალბათობის შესახებ. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ერთეული მოელის ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლას ერთეულში, თუნდაც გაურკვეველი იყოს მისაღები ფულადი სახსრების ნაკადების მიღების დრო ან სიდიდე. ამიტომ, 28 (ა) პუნქტით გათვალისწინებული აღიარების კრიტერიუმის ალბათობა ყოველთვის დაკმაყოფილებულად უნდა იყოს მიჩნეული ერთეულთა გაერთიანების დროს შეძენილ არამატერიალურ აქტივთან მიმართებით. თუ ერთეულის შეძენისას შეძენილი აქტივი განცალკევებადია, ან წარმოიშობა სავალდებულო შეთანხმებიდან (სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების ჩათვლით), იარსებებს ამ აქტივის სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასებისთვის საჭირო საკმარისი ინფორმაცია. ამდენად, 28 (ბ) პუნქტის საიმედო შეფასების კრიტერიუმი ყოველთვის დაკმაყოფილებულად უნდა იყოს მიჩნეული, ერთეულთა გაერთიანების დროს შეძენილ არამატერიალურ აქტივთან მიმართებით.

39ბ. წინამდებარე სტანდარტისა და სსბას 40-ის შესაბამისად, მყიდველი აღიარებს შეძენილი ერთეულის არამატერიალურ აქტივს გუდვილისგან განცალკევებით, შეძენის თარიღისათვის, იმის მიუხედავად, აღიარებული ჰქონდა თუ არა შეძენილ ერთეულს ეს აქტივი ერთეულის შეძენამდე. ეს იმას ნიშნავს, რომ მყიდველი ერთეული გუდვილისგან განცალკევებით აქტივის სახით აღიარებს შეძენილი ერთეულის დაუმთავრებელ კვლევისა და განვითარების პროექტს, თუ ეს პროექტი აკმაყოფილებს არამატერიალური აქტივის განმარტებას. შეძენილი ერთეულის კვლევისა და განვითარების დაუმთავრებელი პროექტი აკმაყოფილებს არამატერიალური აქტივის განმარტებას, თუ ის:

- (ა) აკმაყოფილებს აქტივის განმარტებას; და
- (ბ) იდენტიფიცირებადია, ე.ი განცალკევებადია ან წარმოიშობა სავალდებულო შეთანხმებიდან (სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების ჩათვლით).

არამატერიალური აქტივი შეძენილი ერთეულის შეძენით (საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანება)

39გ. თუ ერთეულის შეძენის დროს შეძენილი არამატერიალური აქტივი განცალკევებადია, ან წარმოიშობა სავალდებულო შეთანხმებიდან

(სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების ჩათვლით), იარსებებს ამ აქტივის სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასებისთვის საჭირო საკმარისი ინფორმაცია. როდესაც არამატერიალური აქტივის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში გამოყენებული შეფასებებისათვის არსებობს მთელი რიგი სხვადასხვა ალბათობის მქონე შესაძლო შედეგები, ეს განუსაზღვრელობა აისახება აქტივის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში.

- 39დ. ერთეულის შეძენის დროს შეძენილი არამატერიალური აქტივი შესაძლებელია განცალკევებადი იყოს, მაგრამ მხოლოდ მასთან დაკავშირებულ სავალდებულო შეთანხმებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად. ასეთ შემთხვევებში, მყიდველი არამატერიალურ აქტივს აღიარებს გუდვილისგან განცალკევებით, მაგრამ მასთან დაკავშირებულ ერთეულთან ერთად.
- 39ე. მყიდველს შეუძლია ერთ აქტივად აღიაროს დამატებითი აქტივების ჯგუფი იმ პირობით, თუ დამატებით აქტივებს ანალოგიური სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვს. მაგალითად, ტერმინები „ბრენდი“ ან „ბრენდის სახელწოდება“ ხშირად გამოიყენება როგორც სავაჭრო ნიშნის ან სხვა ნიშნის სინონიმები. მიუხედავად ამისა, პირველად ნახსენები ტერმინები ზოგადი ხასიათისაა და გამოიყენება დამატებითი აქტივების ჯგუფთან მიმართებაში, როგორცაა სავაჭრო ნიშანი (ან მომსახურების ნიშანი) და მასთან დაკავშირებული სავაჭრო სახელწოდება, ფორმულები, რეცეპტები და ტექნოლოგიური ექსპერტიზა.

წარმოების პროცესში მყოფი კვლევებისა და განვითარების შეძენილ პროექტებზე გაწეული შესაბამისი დანახარჯები

40. კვლევის და განვითარების დანახარჯი, რომელიც:

- (ა) დაკავშირებულია ცალკე ან ერთეულის შეძენის დროს შეძენილ დაუმთავრებელ კვლევის და განვითარების პროექტებთან და აღიარებულია არამატერიალურ აქტივად; და
- (ბ) გაწეულია ამ პროექტის შეძენის შემდეგ

უნდა აღირიცხოს 52-ე-60-ე პუნქტების შესაბამისად.

41. 52-ე-60-ე პუნქტების მოთხოვნების გამოყენება გულისხმობს, რომ ცალკე ან ერთეულის შეძენის დროს შეძენილ დაუმთავრებელ კვლევების და განვითარების სამუშაოების პროექტებზე შემდგომ პერიოდში გაწეული და არამატერიალურ აქტივად აღიარებული დანახარჯები:

- (ა) გაწევისთანავე აღიარდება დანახარჯად, თუ ეს კვლევითი დანახარჯია;

- (ბ) გაწვევისთანავე აღიარდება დანახარჯად, თუ განვითარების სამუშაოთა დანახარჯია, რომელიც არ აკმაყოფილებს 55-ე პუნქტში მოცემულ არამატერიალურ აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს; და
- (გ) დაემატება შეძენილ დაუმთავრებელ კვლევის ან განვითარების სამუშაოების პროექტის საბალანსო ღირებულებას, თუ ეს განვითარების სამუშაოთა დანახარჯია, რომელიც აკმაყოფილებს 55-ე პუნქტის აღიარების კრიტერიუმს.

არაგაცვლითი ოპერაციებით შეძენილი არამატერიალური აქტივები

- 42. ზოგიერთ შემთხვევაში არამატერიალური აქტივი შეიძლება შეძენილ იქნეს არაგაცვლითი ოპერაციით. ეს შეიძლება მოხდეს მაშინ, როდესაც სხვა სახელმწიფო ერთეული ერთეულს გადასცემს არამატერიალურ აქტივებს არაგაცვლითი ოპერაციით, მაგალითად, აეროპორტში თვითმფრინავის დაჯდომის უფლება, რადიო ან სატელევიზიო მაუწყებლობის ლიცენზია, საიმპორტო ლიცენზიები, კვოტები ან უფლებები სხვა შეზღუდულ რესურსებზე. კერძი პირმა, მაგალითად, ნობელის პრემიის ლაურეატმა, თავისი პერსონალური ნაშრომები, პუბლიკაციების საავტორო უფლებების ჩათვლით, შეიძლება არაგაცვლითი ოპერაციით, ანდერძით დაუტოვოს ეროვნულ არქივს (საჯარო სექტორის ერთეულს).
- 43. ამ შემთხვევებში, ერთეულის თვითღირებულება არის შეძენის დროს მისი სამართლიანი ღირებულება. ამ სტანდარტის მიზნებისათვის, არაგაცვლითი ოპერაციით შეძენილი არამატერიალური აქტივის შეფასება სამართლიანი ღირებულებით აღიარებისას 74-ე პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად, არ აწესებს გადაფასებას. შესაბამისად, 74-ე პუნქტის მოთხოვნები და დამხმარე კომენტარები 75-ე-86-ე პუნქტებში გამოიყენება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ერთეული ირჩევს არამატერიალური აქტივის გადაფასებას შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში.

აქტივების გაცვლა

- 44. ერთი ან მეტი არამატერიალური აქტივი შეიძლება შეძენილ იქნეს არაფულად აქტივზე, ან მონეტარული და არამონეტარული აქტივების კომბინაციაზე გაცვლის შედეგად. შემდეგი მსჯელობა ეხება მხოლოდ ერთი მონეტარული აქტივის მეორეზე გაცვლას, მაგრამ შესაძლებელია მისი გამოყენება წინა წინადადებაში განხილული ყველა სახის გაცვლის მიმართ. ასეთი არამატერიალური აქტივის თვითღირებულება შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც არც მიღებული და არც გაცემული აქტივის სამართლიანი ღირებულება საიმედოდ შეფასებადი არ არის.

შემენილი აქტივი ამგვარად შეფასდება იმ შემთხვევაშიც, თუ ერთეულს არ შეუძლია იმავდროულად გაცემული აქტივის აღიარების შეწყვეტა. თუ შემენილი აქტივი არ შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მისი თვითღირებულება შეფასდება გაცემული აქტივის საბალანსო ღირებულებით.

45. 26-ე პუნქტი განსაზღვრავს, რომ არამატერიალური აქტივის აღიარების პირობა არის ის, რომ არამატერიალური აქტივის თვითღირებულების შეფასება უნდა შეიძლებოდეს საიმედოდ. ისეთი არამატერიალური აქტივის სამართლიანი ღირებულება, რომლისთვისაც არ არსებობს შესადარისი საბაზრო ოპერაციები, შეიძლება საიმედოდ შეფასდეს, თუ:

- (ა) სამართლიანი ღირებულების ცვალებადობა, რიგ მიზანშეწონილ შეფასებებში, ამ აქტივისათვის არსებითი არ არის; ან
- (ბ) სხვადასხვა შეფასებების შესაძლებლობა შეიძლება საიმედოდ შეფასდეს და გამოყენებულ იქნეს სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას.

თუ ერთეულს შეუძლია საიმედოდ განსაზღვროს მიღებული ან გაცემული აქტივის სამართლიანი ღირებულება, მაშინ თვითღირებულების განსაზღვრად გაცემული აქტივის სამართლიანი ღირებულება გამოიყენება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მიღებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება უფრო ნათელია.

შიდა წარმოშობის გუდვილი

46. შიდა წარმოშობის გუდვილი არ უნდა აღიარდეს აქტივად.

47. ზოგიერთ შემთხვევაში, დანახარჯის გაწევა ხდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მისაღებად, თუმცა ამის შედეგად არ წარმოიქმნება არამატერიალური აქტივი, რომელიც აკმაყოფილებს წინამდებარე სტანდარტის აღიარების კრიტერიუმებს. ასეთ დანახარჯს ხშირად განიხილავენ როგორც დანახარჯს, რომელიც ხელს უწყობს შიდა წარმოშობის გუდვილის გაზრდას. შიდა წარმოშობის გუდვილის აქტივად აღიარება არ ხდება, რადგან ის არ არის ერთეულის მიერ კონტროლირებული იდენტიფიცირებადი რესურსი (ანუ არც განცალკევებადია და არც სავალდებულო შეთანხმებიდანაა (სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების ჩათვლით) წარმოშობილი), რომლის თვითღირებულების საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია.

48. განსხვავება ერთეულის საბაზრო ღირებულებასა და მისი იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებას შორის, ნებისმიერ დროს, შესაძლოა გამოწვეული იყოს მთელი რიგი ფაქტორების

ზემოქმედებით, რომლებიც გავლენას ახდენს ერთეულის ღირებულებაზე. თუმცა, ასეთი განსხვავებები არ წარმოადგენს ერთეულის მიერ კონტროლირებული არამატერიალური აქტივების თვითღირებულებას.

შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივები

49. ზოგჯერ ძნელია იმის შეფასება, აკმაყოფილებს თუ არა შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივი აღიარების კრიტერიუმებს, შემდეგი პრობლემების გამო:

- (ა) იდენტიფიცირება იმისა არსებობს თუ არა და დროის რა მომენტში არსებობს არამატერიალური აქტივი, რომელიც წარმოქმნის მოსალოდნელ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს; და
- (ბ) აქტივის თვითღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. ზოგიერთ შემთხვევაში შეუძლებელია ერთეულში არამატერიალური აქტივის წარმოქმნის თვითღირებულების გამორჩევა შიდა წარმოშობის გუდვილის შენარჩუნების ან გაზრდის თვითღირებულებისაგან, ან ყოველდღიური ოპერაციების დანახარჯებისაგან.

აქედან გამომდინარე, შიდა წარმოშობის ყველა არამატერიალური აქტივისათვის არამატერიალური აქტივის აღიარებისა და საწყისი შეფასების მოთხოვნების დაკმაყოფილებასთან ერთად, ერთეული იყენებს ქვემოთ, 50-ე-65-ე პუნქტებში მოცემულ მოთხოვნებსა და მეთოდურ მითითებებს.

50. იმისათვის, რომ შეფასდეს, აკმაყოფილებს თუ არა შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივი აღიარების კრიტერიუმებს, ერთეული ახდენს აქტივის წარმოქმნის პროცესის კლასიფიკაციას:

- (ა) კვლევითი სამუშაოების ფაზად; და
- (ბ) განვითარების ფაზად.

მიუხედავად იმისა, რომ ტერმინები „კვლევითი სამუშაოები“ და „განვითარების სამუშაოები“ განმარტებულია, ამ სტანდარტის მიზნისათვის „კვლევით ფაზას“ და „განვითარების ფაზას“ უფრო ფართო მნიშვნელობა აქვს.

51. თუ ერთეულს არ შეუძლია გამიჯნოს არამატერიალური აქტივის წარმოსაქმნელად განხორციელებული შიდა პროექტის კვლევითი სამუშაოების ფაზა განვითარების სამუშაოების ფაზისაგან, ერთეული ამ პროექტზე დანახარჯებს განიხილავს, თითქოს ისინი გაწეული იყო მხოლოდ კვლევით ფაზაში.

კვლევითი ფაზა

52. კვლევითი სამუშაოების შედეგად (ან შიდა პროექტის კვლევითი ფაზის შემდეგ) წარმოქმნილი არც ერთი არამატერიალური აქტივის აღიარება არ უნდა მოხდეს. კვლევით სამუშაოებზე (ან კვლევით ფაზაში) გაწეული დანახარჯების აღიარება ხარჯის სახით უნდა მოხდეს მაშინ, როდესაც გაწეული იქნება დანახარჯი.
53. შიდა პროექტის კვლევითი სამუშაოების ფაზაში ერთეულს არ შეუძლია აჩვენოს, რომ არსებობს არამატერიალური აქტივი, რომელიც, წარმოქმნის მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს. აქედან გამომდინარე, ასეთი დანახარჯის აღიარება ხარჯის სახით ყოველთვის ხდება მაშინ, როდესაც დანახარჯი გაიწევა.
54. კვლევითი სამუშაოების მაგალითებია:
 - (ა) ახალი ცოდნის მისაღებად მიმართული საქმიანობა;
 - (ბ) სამეცნიერო აღმოჩენების ან სხვა ცოდნის გამოყენების საშუალების ძიება, შეფასება და საბოლოო შერჩევა;
 - (გ) მასალების, მოწყობილობების, საქონლის, პროცესების, სისტემის ან მომსახურების ალტერნატივების ძიება; და
 - (დ) ახალი ან გაუმჯობესებული მასალების, მოწყობილობების, საქონლის, პროცესების, სისტემის ან მომსახურების შესაძლო ალტერნატივების ფორმულირება, დიზაინი, შეფასება და საბოლოო შერჩევა.

განვითარების ფაზა

55. არამატერიალური აქტივი, რომელიც წარმოიქმნება განვითარების სამუშაოების შედეგად (ან შიდა პროექტის განვითარების ფაზის შემდეგ) უნდა აღიარდეს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ერთეულს შეუძლია აჩვენოს:
 - (ა) არამატერიალური აქტივის დასრულების ტექნიკურად განხორციელებადობა ისე, რომ მისი გამოყენება ან გაყიდვა გახდეს შესაძლებელი;
 - (ბ) არამატერიალური აქტივის დასრულებისა და გამოყენების ან მისი გაყიდვის განზრახვა;
 - (გ) არამატერიალური აქტივის გამოყენების ან გაყიდვის უნარი;
 - (დ) თუ როგორ წარმოქმნის არამატერიალური აქტივი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს. სხვა საკითხებთან ერთად, ერთეულმა უნდა აჩვენოს არამატერიალური აქტივის გამოყენების შედეგების ან თვით არამატერიალური

აქტივის ბაზრის არსებობა, ან თუ მისი ერთეულში გამოყენებაა განზრახული -- არამატერიალური აქტივის სარგებლიანობა;

- (ე) განვითარების სამუშაოების დასრულებისა და არამატერიალური აქტივის გამოყენების ან გაყიდვისათვის საჭირო ადეკვატური ტექნიკური, ფინანსური და სხვა რესურსების არსებობა; და
- (ვ) განვითარების სამუშაოების მიმდინარეობისას გაწეული, არამატერიალურ აქტივზე მიკუთვნებადი დანახარჯების საიმედოდ შეფასების უნარი.

56. ერთეულს ზოგჯერ, შიდა პროექტის განვითარების ფაზაში შეუძლია განსაზღვროს არამატერიალური აქტივი და აჩვენოს, რომ აქტივი წარმოქმნის მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს. ეს იმიტომ, რომ განვითარების ფაზა უფრო მოწინავეა კვლევით ფაზასთან შედარებით.

57. განვითარების სამუშაოების მაგალითებია:

- (ა) ნიმუშებისა და მოდელის დაპროექტება, შექმნა და ტესტირება (გამოცდა) მათი წარმოებისა და გამოყენების დაწყებამდე;
- (ბ) ინსტრუმენტების, შაბლონების, ფორმებისა და შტამპების დაპროექტება ახალი ტექნოლოგიის გამოყენებით;
- (გ) დაპროექტება, შექმნა და მართვა საცდელი მოწყობილობის ან ოპერაციის, რომელიც საკმარისად მასშტაბური არ არის, ეკონომიკურად გამართლებული კომერციული წარმოებისათვის ან მომსახურების გასაწევად გამოყენებისათვის;
- (დ) ახალი ან გაუმჯობესებული მასალების, მოწყობილობების, საქონლის, პროცესების, სისტემის ან მომსახურების შერჩეული ალტერნატივის დაპროექტება, შექმნა და ტესტირება;
- (ე) ვებ-გვერდის დანახარჯები და პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარების ხარჯები.

58. იმის დემონსტრირებისათვის, თუ როგორ წარმოქმნის არამატერიალური აქტივი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს, ერთეული აფასებს აქტივიდან მისაღებ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს სსბასს 21-ის, *ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება* ან სსბასს 26-ის, *ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება*, პრინციპების მიხედვით. თუ აქტივი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს წარმოქმნის მხოლოდ სხვა აქტივებთან ერთად გამოყენების შემთხვევაში, ერთეული

იყენებს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების კონცეფციას, რომელიც მოცემულია სსბასს 26-ში.

59. არამატერიალური აქტივის შექმნის დასასრულებლად, გამოსაყენებლად და სარგებლის მისაღებად საჭირო რესურსების არსებობა შეიძლება დემონსტრირებულ იქნეს, მაგალითად, ბიზნესგეგმით, რომელშიც მოცემულია საჭირო ტექნიკური, ფინანსური და სხვა რესურსების რაოდენობა და ერთეულის მიერ ამ რესურსების მიღების შესაძლებლობა. ზოგიერთ შემთხვევაში, ერთეული ახდენს გარე ფინანსების მიღების შესაძლებლობის დემონსტრირებას, სესხის გამცემის ან დამფინანსებლის მიერ გეგმის დაფინანსების სურვილის დამადასტურებელი დოკუმენტის მიღებით.
60. ერთეულის თვითღირებულების კალკულაციის სისტემის საშუალებით ხშირად შესაძლებელია შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივის თვითღირებულების საიმედოდ შეფასება, როგორცაა, საფირმო ნიშნის, საავტორო უფლებებისა და ლიცენზიების მიღებისათვის ან პროგრამული უზრუნველყოფის საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოებისათვის გაცემული ხელფასი და სხვა დანახარჯები.
61. **შიდა წარმოშობის სასაქონლო ნიშნები, ჟურნალ-გაზეთების სახელწოდება, პუბლიკაციების დასახელებები, მომსახურების კლიენტების სია და არსებითად მსგავსი მუხლები არ უნდა აღიარდეს არამატერიალურ აქტივებად.**
62. შიდა წარმოშობის სასაქონლო ნიშანზე, ჟურნალ-გაზეთების სახელწოდებაზე, პუბლიკაციების დასახელებებზე, მომსახურების კლიენტების სიასა და არსებითად მსგავს მუხლებზე გაწეული დანახარჯების გამორჩევა მთლიანად ერთეულის საქმიანობის განვითარების თვითღირებულებისაგან შეუძლებელია. აქედან გამომდინარე, არ უნდა მოხდეს ასეთი მუხლების არამატერიალურ აქტივად აღიარება.

შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივის თვითღირებულება

63. შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივის თვითღირებულება, 31-ე პუნქტის მიზნებისათვის, წარმოადგენს იმ თარიღის შემდეგ გაწეული დანახარჯების ჯამს, როდესაც არამატერიალურმა აქტივმა პირველად დააკმაყოფილა 28-ე, 29-ე და 55-ე პუნქტებში მოცემული აღიარების კრიტერიუმები. 70-ე პუნქტით იკრძალება იმ დანახარჯის გადასინჯვა, რომელიც წინა წლების ფინანსურ ანგარიშგებებში ან შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარებული იყო როგორც ხარჯი.
64. შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივის თვითღირებულება მოიცავს ყველა პირდაპირ მიკუთვნებად დანახარჯს, რომელიც აუცილებელია აქტივის შექმნისათვის, წარმოებისა და მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული ფორმით გამოსაყენებლად მომზადებისთვის. პირდაპირ მიკუთვნებადი დანახარჯების მაგალითებია:

- (ა) არამატერიალური აქტივის შესაქმნელად გამოყენებული ან მოხმარებული მასალების და მომსახურებაზე გაწეული დანახარჯები;
- (ბ) არამატერიალური აქტივის შექმნაში უშუალოდ დაკავებული პერსონალის სარგებელი (როგორც სსბასს 39-ითაა განსაზღვრული);
- (გ) იურიდიული უფლებების რეგისტრაციისთვის მოსაკრებელი; და
- (დ) არამატერიალური აქტივის შესაქმნელად გამოყენებული ლიცენზიების ან პატენტების ამორტიზაცია.

სსბასს 5 განსაზღვრავს არამატერიალური აქტივის, როგორც კვალიფიცირებადი აქტივის თვითღირებულების კომპონენტის სახით პროცენტების აღიარების კრიტერიუმებს.

65. შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივის თვითღირებულების კომპონენტებს არ წარმოადგენს:

- (ა) გაყიდვის, ადმინისტრაციული და სხვა საერთო ზედნადები ხარჯები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლებელია ამ დანახარჯების პირდაპირ მიკუთვნება აქტივის გამოყენებისათვის მომზადებაზე;
- (ბ) ნათლად გამოკვეთილი არაეფექტურობა და საწყისი საოპერაციო დანაკარგები, რასაც ადგილი აქვს აქტივის გეგმიური მაჩვენებლების მიღწევამდე; და
- (გ) აღნიშნული აქტივის საექსპლუატაციოდ პერსონალის დატრენინგებაზე გაწეული დანახარჯები.

ხარჯის აღიარება

66. არამატერიალური აქტივის ერთეულზე გაწეული დანახარჯი ხარჯის სახით უნდა აღიარდეს მაშინ, როდესაც დანახარჯი იქნება გაწეული, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც:

- (ა) იგი არის იმ არამატერიალური აქტივის თვითღირებულების ნაწილი, რომელიც აკმაყოფილებს აღიარების კრიტერიუმებს (იხილეთ პუნქტები 25-ე-65-ე); ან
- (ბ) არამატერიალური აქტივის ერთეული შეძენილია ერთეულის შეძენისას და არ შეიძლება აღიარდეს როგორც არამატერიალური აქტივი. ამ შემთხვევაში, აღნიშნული დანახარჯი მიიჩნევა შეძენის თარიღისათვის გუდვილად აღიარებული თანხის ნაწილად (იხ. სსბასს 40)

67. ზოგიერთ შემთხვევაში, დანახარჯი გაიწევა ერთეულისთვის მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების მიზნით, მაგრამ არ ხდება ისეთი არამატერიალური აქტივის ან სხვა აქტივის შექმნა ან შექმნა, რომლის აღიარება შესაძლებელი იქნება. საქონლის მიწოდების შემთხვევებში, ერთეული ამგვარ დანახარჯებს აღიარებს ხარჯის სახით, თუ მას ამ საქონლით სარგებლობის უფლება აქვს. მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, ერთეული ამგვარ დანახარჯებს მაშინ აღიარებს, როდესაც მომსახურებას იღებს. მაგალითად, სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების დანახარჯი ხარჯის სახით აღიარდება დანახარჯის გაწევისთანავე (იხ. პუნქტი 52), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მისი შექმნა ხდება როგორც ერთეულის შექმნის ნაწილის. მაგალითები სხვა დანახარჯებისა, რომელთა ხარჯის სახით აღიარება ხდება დანახარჯის გაწევისას, მოიცავს შემდეგს:

- (ა) დანახარჯები ახალი საქმიანობების დაწყებაზე (ახალი საქმიანობის დაწყების დანახარჯები), თუ ეს დანახარჯები არ შედის ძირითადი აქტივების თვითღირებულებაში, სსბას 17-ის შესაბამისად. ახალი საქმიანობის დაწყების დანახარჯი შესაძლოა მოიცავდეს ერთეულის დაფუძნების დანახარჯებს, როგორებიცაა, იურიდიული პირის დაფუძნებისას გაწეული იურიდიული მომსახურებისა და სამდივნო დანახარჯები, ახალი საწარმოო სიმძლავრეების გაშვების ან ბიზნესის დაწყების (გახსნის წინა დანახარჯები) დანახარჯები და ახალი ოპერაციების დაწყების ან ახალი პროდუქციის წარმოების ან ახალი პროცესების გაშვების დანახარჯები (წინა საოპერაციო დანახარჯები);
- (ბ) დანახარჯები ტრენინგებზე;
- (გ) დანახარჯები რეკლამასა და რეალიზაციის ხელშეწყობაზე (მათ შორის, კატალოგების და საინფორმაციო ბუკლეტების ფოსტით შეკვეთაზე);
- (დ) დანახარჯებ მთელი ერთეულის ან მისი ნაწილის ადგილის შეცვლაზე ან რეორგანიზაციაზე.

68. ერთეულს მაშინ აქვს საქონლით სარგებლობის უფლება, როდესაც საქონელი მას ეკუთვნის. ანალოგიურად, ერთეულს აქვს საქონლით სარგებლობის უფლება, თუ საქონელი შექმნა მომწოდებელმა მიწოდების ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად და ერთეულს შეუძლია მოითხოვოს მისი დაბრუნება საფასურის გადახდის სანაცვლოდ. მიიჩნევა, რომ მომსახურება მიღებულია, თუ ის შესრულებულია მომწოდებლის მიერ, ერთეულისთვის მისი მიწოდების ხელშეკრულების შესაბამისად და არა მაშინ, როდესაც

ერთეული იყენებს მას სხვა მომსახურების გასაწევად, მაგალითად, მომხმარებელთა სარეკლამო მომსახურებისთვის.

69. 66-ე პუნქტი არ კრძალავს წინასწარი გადახდის აღიარებას აქტივის სახით, როდესაც საქონლისთვის გადახდა განხორციელებულია წინასწარ, სანამ ერთეული მოიპოვებს ამ საქონლით სარგებლობის უფლებას. ანალოგიურად, 66-ე პუნქტი არ კრძალავს წინასწარი გადახდის აღიარებას აქტივის სახით, როდესაც მომსახურებისთვის გადახდა განხორციელებულია წინასწარ, სანამ ერთეული ამ მომსახურებას მიიღებს.

წარსული დანახარჯები, რომლებიც არ უნდა აღიარდეს ხარჯებად

70. დანახარჯი არამატერიალური აქტივის ერთეულზე, რომელიც ერთეულის მიერ წინა წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თავდაპირველად აღიარდა როგორც ხარჯი, შემდგომში არ უნდა აღიარდეს როგორც არამატერიალური აქტივის თვითღირებულების ნაწილი.

შესაბამისი შეფასება

71. ერთეული სააღრიცხვო პოლიტიკის სახით ირჩევს ან თვითღირებულების მოდელს, 73-ე პუნქტის მიხედვით ან გადაფასების მოდელს, 74-ე პუნქტის მიხედვით. თუ არამატერიალური აქტივი აღრიცხულია გადაფასების მოდელის გამოყენებით, მაშინ მის ჯგუფში არსებული ყველა აქტივი აღრიცხული უნდა იყოს იმავე მეთოდის გამოყენებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ამ აქტივებისათვის არ არსებობს აქტიური ბაზარი.
72. არამატერიალური აქტივების ჯგუფი წარმოადგენს აქტივთა დაჯგუფებას, რომლებიც ერთმანეთის მსგავსია თავიანთი ბუნებითა და ერთეულის საქმიანობაში გამოყენებით. არამატერიალური აქტივების ჯგუფში შემავალი ერთეულების გადაფასება წარმოებს ერთდროულად, რათა თავიდან იქნეს აცილებული აქტივების შერჩევითი გადაფასება და ისეთი შემთხვევა, როცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხები წარმოადგენს სხვადასხვა თარიღებისთვის არსებული დანახარჯების და ღირებულებების ნაზავს.

თვითღირებულების მოდელი

73. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

გადაფასების მოდელი

74. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს გადაფასებული ღირებულებით, რომელიც არის გადაფასების თარიღისათვის, ნებისმიერი შემდგომი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული სამართლიანი ღირებულება. წინამდებარე სტანდარტის შესაბამისად, გადაფასების მიზნით, სამართლიანი ღირებულება უნდა განისაზღვროს აქტიური ბაზრიდან მიღებული ინფორმაციის საშუალებით. გადაფასებები უნდა ჩატარდეს რეგულარულად, ისე, რომ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მისი საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს სამართლიანი ღირებულებისაგან.
75. გადაფასების მოდელის გამოყენების დროს არ უნდა მოხდეს:
- (ა) იმ არამატერიალური აქტივების გადაფასება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული აქტივების სახით; ან
 - (ბ) არამატერიალური აქტივების საწყისი აღიარება თვითღირებულების გარდა სხვა თანხით.
76. გადაფასების მოდელი გამოიყენება აქტივის თვითღირებულებით საწყისი აღიარების შემდეგ. თუმცა, თუ არამატერიალური აქტივის თვითღირებულების მხოლოდ ნაწილია აღიარებული აქტივის სახით იმის გამო, რომ აქტივმა არ დააკმაყოფილა აღიარების კრიტერიუმები პროცესის ნაწილის გავლამდე (იხ. 63-ე პუნქტი) გადაფასების მოდელი შესაძლოა გამოყენებულ იქნეს მთლიანად ამ აქტივისათვის. აგრეთვე, გადაფასების მოდელი შესაძლოა გამოყენებულ იქნეს იმ არამატერიალური აქტივისათვის, რომელიც მიღებული იქნა არაგაცვლითი ოპერაციის მეშვეობით (იხ. 42-ე-43-ე პუნქტები).
77. აქტიური ბაზრის არსებობა არამატერიალური აქტივისათვის ჩვეულებრივი რამ არ არის, თუმცა შესაძლებელია არსებობდეს. მაგალითად, ზოგიერთ იურისდიქციაში, აქტიური ბაზარი შეიძლება არსებობდეს თავისუფლად გადაცემადი ერთი ერთეულისაგან მეორე ერთეულის მიერ შექმნილი ერთგვარი ლიცენზიებისათვის ან წარმოების კვოტებისათვის. თუმცა, აქტიური ბაზარი არ შეიძლება არსებობდეს სასაქონლო ნიშნებისათვის, გაზეთების სათაურებისათვის, მუსიკისა და ფილმების გაშვების უფლებებისათვის, პატენტებისათვის ან სავაჭრო ნიშნებისათვის, რადგან თითოეული ასეთი აქტივი უნიკალურია. აგრეთვე, მიუხედავად იმისა, რომ არამატერიალურ აქტივებს ყიდულობენ და ყიდიან, ხელშეკრულებებზე მოლაპარაკება წარმოებს ინდივიდუალურ მყიდველებსა და გამყიდველებს შორის და გარიგებები შედარებით იშვიათად ხდება. ამ მიზეზით, ერთ აქტივში გადახდილმა ფასმა შესაძლოა ვერ უზრუნველყოს სხვა აქტივის

სამართლიანი ღირებულების საკმარისი მტკიცებულება. დასასრულს, ფასები ხშირად ხელმისაწვდომი არ არის საზოგადოებისათვის.

78. არამატერიალური აქტივის გადაფასების სიხშირე დამოკიდებულია მისი სამართლიანი ღირებულების ცვლილებაზე. თუ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად განსხვავდება მისი საბალანსო ღირებულებისაგან, საჭიროა შემდგომი გადაფასება. ზოგიერთი არამატერიალური აქტივის სამართლიანი ღირებულება შესაძლოა ხშირად მნიშვნელოვნად იცვლებოდეს, ამ შემთხვევაში საჭირო იქნება ყოველწლიური გადაფასება. ასეთი ხშირი გადაფასებები აუცილებელი არ არის იმ არამატერიალური აქტივებისათვის, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უმნიშვნელოდ იცვლება.

79. თუ არამატერიალური აქტივის გადაფასება ხდება, აქტივის საბალანსო ღირებულება უნდა დაკორექტირდეს ისე, რომ გადაფასების ღირებულების ტოლი გახდეს. გადაფასების თარიღისთვის აქტივი აისახება შემდეგი ორი მეთოდიდან ერთ-ერთით:

(ა) აქტივის თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება იმგვარად დაკორექტირდება, რომ ის შესაბამისობაში მოვიდეს აქტივის საბალანსო ღირებულების გადაფასებასთან. მაგალითად, თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება შეიძლება გადაანგარიშდეს ბაზრის დაკვირვებადი მონაცემების მიხედვით, ან აქტივის საბალანსო ღირებულების ცვლილების პროპორციულად. გადაფასების თარიღისთვის დაგროვილი ამორტიზაცია კორექტირდება ისე, რომ თავდაპირველი საბალანსო ღირებულებისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალით შემცირებული საბალანსო ღირებულების სხვაობის თანხის ტოლი იყოს; ან

(ბ) დაგროვილი ამორტიზაცია გამოიქვითება აქტივის თავდაპირველი საბალანსო ღირებულებიდან.

დაგროვილი ამორტიზაციის კორექტირების თანხა წარმოადგენს აქტივის საბალანსო ღირებულების ზრდის, ან შემცირების ნაწილს, რაც აისახება 84-ე და 85-ე პუნქტების შესაბამისად.

80. თუ გადაფასებული არამატერიალური აქტივის ჯგუფს მიკუთვნებული არამატერიალური აქტივის გადაფასება შეუძლებელია ამ აქტივისათვის აქტიურის ბაზრის არარსებობ გამო, აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

81. თუ გადაფასებული არამატერიალური აქტივის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, აქტიური ბაზრის ინფორმაციის საფუძველზე

შეუძლებელია, აქტივის საბალანსო ღირებულება იქნება მისი აქტიური ბაზრის ინფორმაციის საფუძველზე, ნებისმიერი შემდგომი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული აქტივის გადაფასების ღირებულება გადაფასების თარიღისთვის.

82. გადაფასებული არამატერიალური აქტივის აქტიური ბაზრის არარსებობის ფაქტი, შესაძლებელია მიუთითებდეს აქტივის გაუფასურებაზე და საჭირო იყოს მისი გაუფასურებაზე ტესტირება, სსბასს 21-ის ან სსბასს 26-ის შესაბამისად.
83. თუ შემდგომი შეფასების თარიღისათვის აქტიური ბაზრის ინფორმაციის საფუძველზე შესაძლებელია აქტივის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, მაშინ ამ თარიღიდან გამოიყენება გადაფასების მოდელი.
84. თუ არამატერიალური აქტივის საბალანსო ღირებულება გადაფასების შედეგად იზრდება, აღნიშნული მატების თანხა უნდა დაკრედიტდეს გადაფასების ნამეტში, თუმცა, გადაფასებიდან მიღებული მატება უნდა აღიარდეს ნამეტში ან დეფიციტში იმ ოდენობით, რომლითაც კომპენსირდება იმავე აქტივთან დაკავშირებით, ადრე ნამეტში ან დეფიციტში აღიარებული გადაფასებით განპირობებული შემცირების თანხა.
85. თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება გადაფასების შედეგად შემცირდა, შემცირების თანხა უნდა აღიარდეს ნამეტში ან დეფიციტში, თუმცა, გადაფასებით განპირობებული შემცირების თანხა უნდა აღიარდეს წმინდა აქტივებში/კაპიტალში იმ ოდენობით, რომ შემცირების თანხა არ აღემატებოდეს გადაფასების ნამეტში ამ აქტივთან დაკავშირებით ასახულ საკრედიტო ნაშთს. გადაფასებით განპირობებული შემცირების თანხის ასახვა პირდაპირ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში ამცირებს წმინდა აქტივების/კაპიტალის განყოფილებაში - „გადაფასების ნამეტის“ - დასათაურების ქვეშ დაგროვილ თანხას.
86. ნამეტის რეალიზაციისას წმინდა აქტივებში/კაპიტალში ასახული დაგროვილი გადაფასებიდან ნამეტი შეიძლება გადატანილ იქნეს პირდაპირ აკუმულირებულ ნამეტში ან დეფიციტში, როდესაც ნამეტის რეალიზება მოხდება. მთლიანი ნამეტი შესაძლებელია რეალიზებულ იქნეს აქტივის ბრუნვიდან ამოღებისას ან გასვლისას, თუმცა, ნამეტის ნაწილი შეიძლება რეალიზებულ იქნეს ერთეულის მიერ აქტივის გამოყენების დროს. ასეთ შემთხვევაში, რეალიზებული ნამეტის თანხა არის სხვაობა აქტივის გადაფასებულ საბალანსო ღირებულებაზე დაფუძნებულ ამორტიზაციასა და იმ ამორტიზაციას შორის, რომელიც აღიარდებოდა აქტივის ისტორიული ღირებულების საფუძველზე. პირდაპირ გაუნაწილებელ ნამეტში ან დეფიციტში

გადაფასების ნამეტის გადატანა ნამეტისა და დეფიციტის მეშვეობით არ ხდება.

სასარგებლო მომსახურების ვადა

87. ერთეულმა უნდა შეაფასოს, განსაზღვრულია თუ განუსაზღვრელი არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა და თუ განსაზღვრულია, როგორია მისი ხანგრძლივობა, ან მწარმოებლობა ან მსგავსი მახასიათებელი. ერთეულის მიერ არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა მიიჩნევა განუსაზღვრელად, თუ ყველა მიმდინარე ფაქტორის გაანალიზების შემდეგ ვერ განისაზღვრება იმ პერიოდის შეზღუდვა, რომლის განმავლობაშიც მოსალოდნელია აქტივის მიერ ერთეულში ფულადი სახსრების ნაკადების შემოსვლის გამომუშავება ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება.
88. არამატერიალური აქტივების აღრიცხვა დამოკიდებულია მის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე. არამატერიალური აქტივი განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადით ამორტიზდება (იხ. 96-ე-105-ე პუნქტები), ხოლო არამატერიალური აქტივი განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადით არ ამორტიზდება (იხ. 106-ე-109-ე პუნქტები). წინამდებარე სტანდარტს თან ახლავს საილუსტრაციო მაგალითები, სადაც ნაჩვენებია სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა სხვადასხვა არამატერიალური აქტივისათვის და ამ არამატერიალური აქტივების შემდგომი აღრიცხვა, რომელიც ეყრდნობა მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრას.
89. არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას, მრავალი ფაქტორის გათვალისწინებაა საჭირო, მათ შორის:
- (ა) ერთეულის მიერ აქტივის მოსალოდნელი გამოყენების ხასიათი და შესაძლებელია თუ არა აქტივის ეფექტურად მართვა სხვა მმართველი გუნდის მიერ;
 - (ბ) აქტივის ტიპური სასიცოცხლო ციკლი და საჯარო ინფორმაცია იმავე ტიპისა და მსგავსი დანიშნულების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის წინასწარი შეფასების შესახებ;
 - (გ) ტექნიკური, ტექნოლოგიური, კომერციული და სხვა სახის მოძველება;
 - (დ) იმ დარგის სტაბილურობა, რომელშიც მოქმედებს აქტივი და აქტივიდან მიღებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე საბაზრო მოთხოვნის ცვლილებები;

- (ე) კონკურენტების ან პოტენციური კონკურენტების მოსალოდნელი ქმედებები;
- (ვ) აქტივის მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების არსებული დონის შენარჩუნება, დანახარჯის დონე და ერთეულის უნარი და სურვილი ამ დონის მისაღწევად;
- (ზ) აქტივზე კონტროლის პერიოდი და ამ აქტივის გამოყენებაზე დაწესებული იურიდიული ან მსგავსი შეზღუდვები, მაგალითად, აქტივთან დაკავშირებული იჯარის ვადის გასვლის თარიღი;
- (თ) დამოკიდებულია თუ არა აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთეულის სხვა აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადაზე.

90. ტერმინი „განუსაზღვრელი“ არ ნიშნავს „შეუზღუდავს“. არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა ასახავს მხოლოდ სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში აქტივის სტანდარტული მწარმოებლობის შესანარჩუნებლად საჭირო მომავალი შენახვის ხარჯების დონეს, ასევე ამ დონის მიღწევის შესაძლებლობასა და მიზანს. დასკვნა, რომ არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა განუსაზღვრელია, დამოკიდებული არ უნდა იყოს დაგეგმილ მომავალ ხარჯებზე, რომლებიც აქტივის სტანდარტული მწარმოებლობის შესანარჩუნებლად მისი შენახვის ხარჯებს აღემატება.
91. ტექნოლოგიის, კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფისა და სხვა არამატერიალური აქტივების სწრაფი ცვალებადობის ისტორიის გათვალისწინებით, არამატერიალური აქტივები მგრძობიარეა ტექნოლოგიური მოძველების მიმართ. ამგვარად, ხშირად მათი სასარგებლო მომსახურების ვადა ხანმოკლე იქნება. არამატერიალური აქტივის გამოყენებით წარმოებული პროდუქციის სამომავლო გასაყიდი ფასის მოსალოდნელი შემცირება შეიძლება აქტივის მოსალოდნელი ტექნოლოგიური ან კომერციული მოძველების მიმანიშნებელი იყოს, რაც, თავის მხრივ, შეიძლება მოწმობდეს აქტივში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემცირებას.
92. არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა შესაძლოა ძალიან ხანგრძლივი ან განუსაზღვრელიც კი იყოს. განუსაზღვრელობის გამო გამართლებულია არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის წინდახედულად შეფასება, მაგრამ არ არის გამართლებული არარეალურად ხანმოკლე ვადის შერჩევა.

93. სავალდებულო შეთანხმებებიდან (სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების ჩათვლით) წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა არ უნდა აღემატებოდეს ამ სავალდებულო შეთანხმების (სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების ჩათვლით) ვადას, მაგრამ შესაძლოა უფრო ხანმოკლე იყოს. ეს დამოკიდებულია პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც სავალდებულო შეთანხმებები (სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების ჩათვლით) გადაცემულია შეზღუდული და განახლებადი პირობებით, არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა უნდა შეიცავდეს განახლების პერიოდ(ებ)ს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს მტკიცებულება იმისა, რომ ერთეული განახლებას განახორციელებს მნიშვნელოვანი დანახარჯების გარეშე.

93ა. სასარგებლო მომსახურების ვადა:

(ა) ლიცენზიის ან მსგავსი უფლების, რომელიც ადრე გადაცემული იყო ერთი გაერთიანებული ერთეულის მიერ მეორე გაერთიანებულ ერთეულზე, რომელიც აღიარებულია საბოლოო ერთეულის მიერ გაერთიანებაში; ან

(ბ) შეძენისას არამატერიალურ აქტივად აღიარებული ხელახლა შეძენილი უფლების

წარმოადგენს სავალდებულო შეთანხმების (სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების ჩათვლით) დარჩენილ ვადას, რომლის თანახმადაც მოხდა უფლების გადაცემა და არ მოიცავს განახლების პერიოდებს.

94. შესაძლებელია, არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე გავლენას ახდენდეს ეკონომიკური, პოლიტიკური, სოციალური და იურიდიული ფაქტორები. ეკონომიკური, პოლიტიკური ან სოციალური ფაქტორები განსაზღვრავს ერთეულის მიერ მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების პერიოდს. იურიდიულმა ფაქტორებმა შესაძლოა შეზღუდოს ერთეულის მიერ ამ სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებაზე წვდომის გაკონტროლების პერიოდი. სასარგებლო მომსახურების ვადა არის ამ ფაქტორებით განსაზღვრული პერიოდებიდან უფრო ხანმოკლე.

95. შემდეგი ფაქტორების არსებობა, სხვა საკითხებთან ერთად, მიუთითებს, რომ ერთეულს შეეძლება დაკავშირებული შეთანხმებების (სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების) მნიშვნელოვანი დანახარჯების გარეშე განახლება:

- (ა) გამოცდილებაზე დაყრდნობით აშკარა ხდება, რომ სავალდებულო შეთანხმებები (სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებების ჩათვლით) განახლდება. თუ განახლება დამოკიდებულია მესამე მხარის თანხმობაზე, მაშინ უნდა არსებობდეს მტკიცებულება, რომ მესამე მხარე დათანხმდება.
- (ბ) არსებობს მტკიცებულება, რომ განახლებისთვის აუცილებელი ყველა პირობა დაკმაყოფილდება; და
- (გ) განახლების დანახარჯი უმნიშვნელოა ერთეულისთვის მომავალ ეკონომიკურ სარგებელთან ან მომსახურების პოტენციალთან შედარებით, რომლის შემოსვლაც ერთეულში ამ უფლებების განახლებიდან არის მოსალოდნელი.

როცა განახლების დანახარჯი მნიშვნელოვანია მომავალ ეკონომიკურ სარგებელთან ან მომსახურების პოტენციალთან შედარებით, რომელთა შემოსვლაც ერთეულში განახლების შემთხვევაშია მოსალოდნელი, „განახლების“ დანახარჯი, არსებითად, წარმოადგენს განახლების დღეს ახალი არამატერიალური აქტივის შესყიდვის დანახარჯს.

არამატერიალური აქტივები განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადით

ამორტიზაციის პერიოდი და ამორტიზაციის მეთოდი

96. განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის ამორტიზებადი თანხა სისტემატურად უნდა გადანაწილდეს მის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე. ამორტიზება მაშინ უნდა დაიწყო, როცა შესაძლებელია აქტივის გამოყენება, მაგ., მისი იმ ადგილას და იმ მდგომარეობაში ყოფნისას, როცა მისი გამოყენება მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული ფორმით არის შესაძლებელი. ამორტიზების შეწყვეტა უნდა დაემთხვეს ორი პერიოდიდან ყველაზე ადრე დაწყებულს: როცა აქტივი კლასიფიცირებულია გასაყიდად ფლობილად (ან შეტანილია გამსვლელი აქტივების ჯგუფში, რომელიც კლასიფიცირებულია გასაყიდად ფლობილად), შესაბამისი აღრიცხვის საერთაშორისო ან ეროვნული სტანდარტების მიხედვით, რომელიც ეხება გასაყიდად ფლობილ გრძელვადიან აქტივებს და შეწყვეტილ ოპერაციებს და ამ აქტივის აღიარების შეწყვეტის თარიღს. ამორტიზაციის გამოყენებულმა მეთოდმა უნდა ასახოს მოდელი, რომლის მიხედვითაც ერთეული ვარაუდობს ამ აქტივის მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მოხმარებას. თუ ამ მოდელის საიმედოდ განსაზღვრა შეუძლებელია, მაშინ გამოყენებული უნდა იყოს წრფივი დარიცხვის მეთოდი. ყოველი პერიოდის ამორტიზაციის ხარჯი უნდა აღიარდეს მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა წინამდებარე ან სხვა სტანდარტი ნებას რთავს, ან მოითხოვს, რომ ეს ხარჯი შეტანილ იქნეს სხვა აქტივის საბალანსო ღირებულებაში.

97. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში აქტივის ამორტიზებადი თანხის სისტემურ საფუძველზე გასანაწილებლად, შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ამორტიზაციის სხვადასხვა მეთოდი. ამ მეთოდებში შედის წრფივი, ნაშთის შემცირების და წარმოების ერთეულთა ჯამის მეთოდები. შერჩეული მეთოდი უნდა შეესაბამებოდეს ერთეულის მიერ აქტივის ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მოხმარების წესს და გამოყენებულ უნდა იქნეს უცვლელად, პერიოდიდან პერიოდამდე, თუ აქტივის მოსალოდნელი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მოხმარების ხასიათი არ იცვლება.

97ა. არსებობს უარყოფადი ვარაუდი იმის თაობაზე, რომ მიზანშეწონილი არ არის ამორტიზაციის ისეთი მეთოდის გამოყენება, რომელიც აქტივის მონაწილეობით განხორციელებული საქმიანობიდან მიღებულ შემოსავლებს ეყრდნობა. არამატერიალური აქტივის მონაწილეობით განხორციელებული საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები, როგორც წესი, ისეთ ფაქტორებს ასახავს, რომლებიც უშუალოდ არ არის დაკავშირებული არამატერიალურ აქტივში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მოხმარებასთან. მაგალითად, შემოსავლებზე გავლენას ახდენს სხვა რესურსები და პროცესები, გაყიდვის პროცესთან დაკავშირებული საქმიანობები, ასევე გაყიდვების მოცულობისა და გასაყიდი ფასების ცვლილებები. შემოსავლების ფასის კომპონენტზე შეიძლება გავლენა მოახდინოს ინფლაციამ, რაც არანაირად არ არის დაკავშირებული აქტივის გამოყენების წესთან. ზემოაღნიშნული ვარაუდის უარყოფა შესაძლებელია მხოლოდ იშვიათ შემთხვევებში:

(ა) თუ არამატერიალური აქტივი გამოსახულია, როგორც შემოსავლის შეფასება, როგორც აღწერილია 97 (გ) პუნქტში; ან

(ბ) როდესაც შესაძლებელია იმის დემონსტრირება, რომ შემოსავლისა და არამატერიალური აქტივიდან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მოხმარება ძალიან კარგად არის ერთმანეთთან დაკავშირებული.

97ბ. 97-ე პუნქტის შესაბამისად ამორტიზაციის შესაფერისი მეთოდის არჩევისას, ერთეულს შეუძლია განსაზღვროს მოცემული არამატერიალური აქტივისთვის დამახასიათებელი უპირატესი, დომინირებული შემზღვეველი ფაქტორი. მაგალითად, ხელშეკრულებაში, რომელიც ადგენს ერთეულის უფლებებს არამატერიალური აქტივის გამოყენებასთან მიმართებით, შეიძლება განისაზღვროს ერთეულის მიერ არამატერიალური აქტივის გამოყენება როგორც წინასწარ განსაზღვრული წლების გარკვეული ვადით (ე.ი. დროით), ან წარმოებული პროდუქციის რაოდენობით, ან

შემოსავლების ფიქსირებული მთლიანი ოდენობით, რომელიც ამ აქტივის მეშვეობით მიიღება. ამგვარი უპირატესი შემზღუდველი ფაქტორის იდენტიფიკაცია შეიძლება გამოდგეს ამოსავალ ბაზად ამორტიზაციის მიზანშეწონილი საფუძვლის განსაზღვრისთვის, თუმცა, შესაძლებელია სხვა საფუძვლის გამოყენებაც, თუკი სხვა საფუძველი უფრო ზუსტად ასახავს ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მოხმარების მოსალოდნელ ხასიათს.

97. იმ შემთხვევაში, როდესაც არამატერიალური აქტივისთვის დამახასიათებელი უპირატესი შემზღუდველი ფაქტორი შემოსავლის გარკვეული ზღვრული ოდენობის მიღწევას, მაშინ მისაღები შემოსავლის ოდენობა იქნება ამორტიზაციის დასაშვები საფუძველი. მაგალითად ფასიანი გზის ექსპლუატაციის უფლება შეიძლება ეყრდნობოდეს მთლიანი შემოსავლის ფიქსირებულ ოდენობას, რომელსაც უფლების გამცემი მიიღებს საგზაო მოსაკრებლების ამოღების გზით (მაგალითად, ხელშეკრულება ფასიანი გზის ექსპლუატაციის უფლებას შეიძლება ითვალისწინებდეს მანამ, სანამ მისი ექსპლუატაციიდან მიღებული საგზაო მოსაკრებლების მთლიანი ოდენობა არ მიაღწევს 100 მლნ ფე-ს). იმ შემთხვევაში, როდესაც ერთეული დაადგენს, რომ არამატერიალური აქტივის გამოყენების ხელშეკრულებაში უპირატესი შემზღუდველი ფაქტორი შემოსავლებია, ამ აქტივის გამოყენების შედეგად მისაღები შემოსავლის ოდენობა შეიძლება იყოს არამატერიალური აქტივის ამორტიზაციის დასაშვები საფუძველი, იმ პირობით, თუ ხელშეკრულებაში მითითებულია აქტივიდან მისაღები მთლიანი შემოსავლების ფიქსირებული ოდენობა, რომლის საფუძველზეც განისაზღვრება ამორტიზაციის სიდიდე.

98. ამორტიზაცია, ჩვეულებრივ, ნამეტში ან დეფიციტში აღიარდება. თუმცა, ზოგჯერ აქტივში განივთებული ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი, ხარჯის გამოწვევის ნაცვლად, ერთეულის მიერ სხვა აქტივების წარმოებაშია შთანთქმული. ამ შემთხვევაში, საამორტიზაციო თანხა შეადგენს სხვა აქტივების თვითღირებულების ნაწილს და ჩაირთვება მის საბალანსო ღირებულებაში. მაგალითად, საწარმოო პროცესში გამოყენებული არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ჩაირთვება მატერიალური მარაგების საბალანსო ღირებულებაში (იხ. სსბასს 12).

ნარჩენი ღირებულება

99. განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის არამატერიალური აქტივის ნარჩენი ღირებულება მიჩნეულ უნდა იქნეს ნულის ტოლად, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც:

- (ა) მესამე მხარეს აღებული აქვს აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს მისი შესყიდვის ვალდებულება; ან
- (ბ) არსებობს აქტიური ბაზარი აქტივისათვის და:
 - (i) ნარჩენი ღირებულების განსაზღვრა შესაძლებელია ამ ბაზრიდან აღებული ინფორმაციის საფუძველზე; და
 - (ii) მოსალოდნელია, რომ ეს ბაზარი იარსებებს აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოსთვის.

100. განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის აქტივის ამორტიზებადი თანხა განისაზღვრება მისი ნარჩენი ღირებულების გამოკლების შემდეგ. ნულისაგან განსხვავებული ნარჩენი ღირებულება ნიშნავს, რომ ერთეული ვარაუდობს აქტივის გასვლას მისი ეკონომიკური მომსახურების ვადის დასრულებამდე.

101. განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის აქტივის ნარჩენი ღირებულების შეფასება ეფუძნება მისი გასვლისას არსებულ, შეფასების დღეს იმ მსგავსი აქტივების ფასებით გამოთვლილ აღდგენით ღირებულებას, რომლებმაც თავიანთი სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს მიაღწიეს და მსგავს პირობებში მოქმედებდნენ. ნარჩენი ღირებულება გადაისინჯება, სულ მცირე, ყველა ფინანსური წლის ბოლოს. ნარჩენ ღირებულებაში ცვლილება აღირიცხება, როგორც ცვლილება სააღრიცხვო შეფასებებში, სსბასს 3-ის, *სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები*, შესაბამისად.

102. არამატერიალური აქტივის ნარჩენი ღირებულება შესაძლოა გაიზარდოს აქტივის საბალანსო ღირებულებამდე ან უფრო მეტადაც. ასეთ შემთხვევაში, ამორტიზაციის ხარჯი ნულის ტოლია იმ დრომდე, სანამ მისი ნარჩენი ღირებულება აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები გახდება.

ამორტიზაციის პერიოდისა და ამორტიზაციის მეთოდის გადასინჯვა

103. განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის არამატერიალური აქტივის ამორტიზაციის პერიოდი და ამორტიზაციის მეთოდი უნდა გადაისინჯოს, სულ მცირე, ყოველი წლის ბოლოს. თუ აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადა მნიშვნელოვნად განსხვავდება მისი წინა შეფასებისაგან, მაშინ ამორტიზაციის პერიოდი შესაბამისად უნდა შეიცვალოს. თუ აქტივიდან მოსალოდნელი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალის ხასიათი მნიშვნელოვნად შეიცვალა, მაშინ ამორტიზაციის მეთოდი აღნიშნული ცვლილების ასახვის მიზნით უნდა შეიცვალოს. ასეთი ცვლილებები უნდა აისახოს, როგორც ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში, სსბასს 3-ის შესაბამისად.

104. არამატერიალური აქტივის გამოყენების ვადის განმავლობაში შეიძლება აღმოჩნდეს, რომ მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასება შეუსაბამოა. მაგალითად, გაუფასურების ზარალის აღიარება შესაძლოა მიანიშნებდეს, რომ საჭიროა ამორტიზაციის პერიოდის შეცვლა.
105. დროთა განმავლობაში, არამატერიალური აქტივიდან მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის ერთეულში შემოსვლის ხასიათი შეიძლება შეიცვალოს. მაგალითად, შეიძლება ცხადი გახდეს, რომ ამორტიზაციის ნაშთის შემცირების მეთოდი უფრო მისაღებია, ვიდრე წრფივი მეთოდი. სხვა მაგალითია, როცა ლიცენზიით წარმოდგენილი უფლებების გამოყენება გადავადებულია სტრატეგიული გეგმის სხვა კომპონენტების ამოქმედებამდე. ასეთ შემთხვევაში, აქტივიდან შემოსული ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი შესაძლოა არ იქნეს მიღებული მომდევნო პერიოდებამდე.

განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები

106. **განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე აქტივები არ უნდა იქნეს ამორტიზებული.**
107. სსბასს 21-ის და სსბასს 26-ის თანახმად, ერთეულს მოეთხოვება განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე ან გამოსაყენებლად მიუწვდომელი არამატერიალური აქტივის გაუფასურების შემოწმება, მისი მომსახურების აღდგენითი ღირებულების ან აღდგენითი ღირებულების საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით:
- (ა) ყოველწლიურად; და
 - (ბ) ყოველთვის, როცა არსებობს არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურების რაიმე ნიშანი.

სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასების გადასინჯვა

108. ამორტიზებისთვის გაუმიზნავი არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა ყველა პერიოდში უნდა გადასინჯოს, რათა განისაზღვროს, კვლავაც ადასტურებს თუ არა მოვლენები და პირობები, რომ არამატერიალურ აქტივს განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს. თუკი ასეთი რამ არ დასტურდება, აქტივის განუსაზღვრელი მომსახურების ვადის შეცვლა განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადით აღირიცხება, როგორც ცვლილება სააღრიცხვო შეფასებებში, სსბასს 3-ის შესაბამისად.

109. სსბასს 21-ის ან სსბასს 26-ის შესაბამისად, არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის შეცვლა განუსაზღვრელის განსაზღვრულით, აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე მიანიშნებს. აქედან გამომდინარე, ერთეული აქტივის გაუფასურებას სსბასს 21-ის ან სსბასს 26-ის მიხედვით, მისი მომსახურების აღდგენითი ღირებულების ან აღდგენითი ღირებულების საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით ამოწმებს. მომსახურების აღდგენით ღირებულებაზე ან აღდგენით ღირებულებაზე საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი ნამეტი აღიარდება გაუფასურების ზარალად.

საბალანსო ღირებულების აღდგენითობა- გაუფასურების ზარალი

110. ერთეული სსბასს 21-ის ან სსბასს 26-ის გამოყენებით განსაზღვრავს, არამატერიალური აქტივი გაუფასურდა თუ არა. აღნიშნული სტანდარტები განმარტავენ, თუ როგორ და როდის უნდა გადასინჯოს ერთეულმა მისი აქტივების საბალანსო ღირებულება, როგორ უნდა განსაზღვროს აქტივის მომსახურების აღდგენითი ღირებულება ან აღდგენითი ღირებულება და როდის უნდა აღიაროს გაუფასურების ზარალი, ან მოახდინოს მისი უკუგატარება.

მოძველება და გასვლა

111. არამატერიალური აქტივის აღიარება უნდა შეწყდეს:

- (ა) მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან
- (ბ) როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

112. არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას წარმოქმნილი მოგება ან ზარალი უნდა განისაზღვროს როგორც სხვაობა აქტივის გასვლის წმინდა შემოსავლებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის. იგი უნდა აღიარდეს ნამეტში ან დეფიციტში (თუ სსბასს 13 გაყიდვაზე ან უკუიჯარაზე სხვაგვარად არ განსაზღვრავს), როდესაც აქტივის აღიარება შეწყდება.

113. არამატერიალური აქტივის გასვლა შეიძლება რამდენიმე გზით მოხდეს (მაგ., გაყიდვით, ფინანსური იჯარით, ან არაგაცვლითი ოპერაციით). ასეთი აქტივის გასვლის თარიღის განსაზღვრისას, ერთეული იყენებს სსბასს 9-ის, *შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან*, კრიტერიუმებს საქონლის გაყიდვიდან მიღებული

ამონაგების აღიარების შესახებ. სსბასს 13 ეხება აქტივის გაყიდვით და უკუიჯარის პირობით გასვლას.

114. თუ ერთეული, 28-ე პუნქტის აღიარების პრინციპის შესაბამისად, არამატერიალური აქტივის ნაწილის გასვლის ხარჯს აქტივის საბალანსო ღირებულებაში აღიარებს, ის წყვეტს გასული ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარებას. თუ ერთეულისთვის გასული ნაწილის საბალანსო ღირებულების განსაზღვრა შეუძლებელია, მას გასვლის ღირებულება ეხმარება, დაადგინოს, რა ღირებულების იყო გასული ნაწილი აქტივის შესყიდვის ან ერთეულში მისი შექმნისას.

114ა. ქვემოთ ჩამოთვლილ შემთხვევებში:

(ა) ლიცენზიის ან მსგავსი უფლების, რომელიც ადრე გადაცემული იყო ერთი გაერთიანებული ერთეულის მიერ მეორე გაერთიანებულ ერთეულზე, რომელიც აღიარებულია საბოლოო ერთეულის მიერ გაერთიანებაში; ან

(ბ) შექმნისას არამატერიალურ აქტივად აღიარებული ხელახლა შექმნილი უფლების

თუ აღნიშნული უფლება მოგვიანებით გადაცემულია (გაიყიდა) მესამე მხარეზე, შესაბამისი საბალანსო ღირებულება, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, გამოყენებული იქნება გადაცემის მოგების ან ზარალის დადგენისას.

115. არამატერიალური აქტივის გასვლისას მისაღები თანხა თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. თუ გადახდა არამატერიალური აქტივისათვის გადავადებულია, მიღებული ანაზღაურება თავდაპირველად აღიარდება ფულადი ერთეულის ეკვივალენტის შესაბამისად. სხვაობა გადასახადის ნომინალურ ღირებულებასა და ფულად ეკვივალენტს შორის აღიარდება პროცენტის სახით მიღებულ შემოსავლად, სსბასს 9-ის შესაბამისად, რომელიც ასახავს მოთხოვნასთან დაკავშირებულ რეალურ შემოსავალს.

116. შეზღუდული სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის ამორტიზება არ წყდება მაშინაც, როცა არამატერიალური აქტივი აღარ გამოიყენება, გარდა ისეთი შემთხვევისა, როცა ის ბოლომდეა ამორტიზებული.

განმარტებითი შენიშვნები

ზოგადი ნაწილი

117. თითოეული ჯგუფის არამატერიალური აქტივისათვის განმარტებით შენიშვნებში უნდა აისახოს შემდეგი ინფორმაცია, შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივების და სხვა არამატერიალური აქტივების გამიჯვნით:

- (ა) სასარგებლო მომსახურების ვადა განუსაზღვრელია თუ განსაზღვრული და თუ განსაზღვრულია, აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები ან გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმები;
- (ბ) განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის არამატერიალური აქტივისთვის გამოყენებული ამორტიზაციის მეთოდები;
- (გ) თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება და აკუმულირებული ამორტიზაცია (აგრეგირებული აკუმულირებული გაუფასურების ზარალთან ერთად) პერიოდის დასაწყისისა და ბოლოსათვის;
- (დ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგების ის მუხლ(ებ)ი, რომელშიც მოცემულია არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია;
- (ე) საბალანსო ღირებულების შეჯერება პერიოდის ბოლოსა და დასაწყისისათვის რომელიც აჩვენებს:
 - (i) აქტივების მიღებებს, შიდა განვითარების სამუშაოების, ცალკე შეძენილის ან ერთეულთა შეძენის შედეგად შეძენილის ცალკე მითითებით;
 - (ii) აქტივების გასვლებს;
- (iii) ღირებულების გაზრდას ან შემცირებას პერიოდის განმავლობაში, რომელიც განაპირობა გადაფასებამ 74-ე, 84-ე და 85-ე პუნქტების შესაბამისად (თუ ასეთი არსებობს);
- (iv) სსბასს 21-ის ან სსბასს 26-ის შესაბამისად, პერიოდის განმავლობაში ნამეტში ან დეფიციტში აღიარებულ გაუფასურების ზარალს (თუ ასეთი არსებობს);
- (v) სსბასს 21-ის ან სსბასს 26-ის შესაბამისად, პერიოდის განმავლობაში ნამეტში ან დეფიციტში გაუფასურების ზარალის ანუღირებას (თუ ასეთი არსებობს);
- (vi) პერიოდის განმავლობაში აღიარებულ ამორტიზაციას;
- (vii) ერთეულის ფინანსური ანგარიშგების წარსადგენ ვალუტაში გადაანგარიშებისას და უცხოური ერთეულის ფინანსური ანგარიშგების საანგარიშგებო ვალუტაში გადაანგარიშებისას წარმოქმნილ წმინდა საკურსო სხვაობებს;
- (viii) პერიოდის განმავლობაში საბალანსო ღირებულების სხვა ცვლილებებს.

118. არამატერიალური აქტივების ჯგუფი არის მსგავსი ხასიათისა და გამოყენების აქტივების დაჯგუფება. ცალკეული ჯგუფების მაგალითები შეიძლება მოიცავდეს:

- (ა) სასაქონლო ნიშანს;
- (ბ) ჟურნალ-გაზეთების სახელწოდებებს და პუბლიკაციების სათაურებს;
- (გ) კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფას;
- (დ) ლიცენზიებს;
- (ე) საავტორო უფლებებს, პატენტებს და სხვა უფლებებს სამრეწველო ქონების საკუთრებაზე, მომსახურებისა და ექსპლოატაციის უფლებებს;
- (ვ) რეცეპტებს, ფორმულებს, მოდელებს, დიზაინს და პროტოტიპებს; და
- (ზ) არამატერიალურ აქტივებს, რომლებზეც მიმდინარეობს საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოები.

ზემოთ აღნიშნული კლასები იყოფა (ან ერთიანდება) უფრო მცირე (დიდ) ჯგუფებად, თუ ამით მიიღება ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლისათვის უფრო შესაფერისი ინფორმაცია.

119. ერთეული ასახავს ინფორმაციას გაუფასურებული არამატერიალური აქტივის შესახებ, სსბასს 21-ის ან სსბასს 26-ის მიხედვით, 117-ე პუნქტით (ე) (iii)-(v) მოთხოვნილ ინფორმაციასთან ერთად.

120. სსბასს 3 ითხოვს, რომ ერთეულმა ასახოს სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების ხასიათი და ოდენობა, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მიმდინარე პერიოდში ან მოსალოდნელია, მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს შემდგომ პერიოდებში. ასეთი ასახვა შესაძლოა გამომდინარეობდეს ცვლილებებიდან, რომლებიც მოხდა:

- (ა) არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასებაში;
- (ბ) ამორტიზაციის მეთოდში; ან
- (გ) ნარჩენ ღირებულებაში.

121. ერთეულმა აგრეთვე უნდა ასახოს:

- (ა) განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონედ შეფასებული არამატერიალური აქტივის საბალანსო ღირებულება და მიზეზები, რომლებიც ადასტურებს ამ აქტივის განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასებას. ამ მიზეზების ჩამოთვლისას ერთეულმა უნდა აღწეროს ფაქტორ(ებ)ი,

რომელიც/რომლებიც მნიშვნელოვან როლს ასრულებს მოცემული არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განუსაზღვრელად მიჩნევაში;

- (ბ) ერთეულის ფინანსური ანგარიშგებისათვის არსებითი ნებისმიერი ინდივიდუალური არამატერიალური აქტივის აღწერა, საბალანსო ღირებულებისა და დარჩენილი ამორტიზაციის პერიოდის მითითებით;
- (გ) არაგაცვლითი ოპერაციებით შექმნილი და თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული არამატერიალური აქტივებისათვის (იხ. 42-ე-43-ე პუნქტები):
 - (i) ამ აქტივებისათვის თავდაპირველად აღიარებული სამართლიანი ღირებულება;
 - (ii) მათი საბალანსო ღირებულება; და
 - (iii) როგორ აღირიცხება აქტივები აღიარების შემდგომ: თვით-ღირებულების მოდელით თუ გადაფასების მოდელით.
- (დ) იმ არამატერიალური აქტივების არსებობა და საბალანსო ღირებულება, რომელთა კონტროლის უფლება შეზღუდულია და ვალდებულების უზრუნველსაყოფად გამოყენებული არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება; და
- (ე) არამატერიალური აქტივების შექმნის სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხა.

122. როდესაც ერთეული აღწერს ფაქტორ(ებ)ს, რომელიც მნიშვნელოვან როლს ასრულებს არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრაში, მან უნდა გაითვალისწინოს 89-ე პუნქტში მოცემული ფაქტორების ჩამონათვალი.

აღიარების შემდეგ გადაფასების მოდელით შეფასებული არამატერიალური აქტივები

123. თუ არამატერიალური აქტივები აღირიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, უნდა გამჟღავნდეს შემდეგი ინფორმაცია:

- (ა) არამატერიალური აქტივების ჯგუფების მიხედვით:
 - (i) გადაფასების ძალაში შესვლის თარიღი;
 - (ii) გადაფასებული არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებები;

- (iii) საბალანსო ღირებულება, რომელიც ფინანსურ ანგარიშგებაში აისახებოდა, არამატერიალური აქტივები 73-ე პუნქტში განხილული თვითღირებულების მოდელით რომ ყოფილიყო შეფასებული; და
- (ბ) არამატერიალურ აქტივებთან დაკავშირებული გადაფასების ნამეტის ოდენობა პერიოდის დასაწყისისა და ბოლოსათვის, პერიოდის განმავლობაში მომხდარი ცვლილებებისა და ნაშთის მესაკუთრეებისათვის განაწილების ნებისმიერი შეზღუდვის მითითებით;
- (გ) აქტივების სამართლიანი ღირებულებების შეფასებისას გამოყენებული მეთოდები და მნიშვნელოვანი დაშვებები.

124. შესაძლოა, ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნებისათვის, აუცილებელი გახდეს გადაფასებული აქტივების ჯგუფების უფრო მსხვილ ჯგუფებში აგრეგირება, თუმცა, თუ აგრეგირების შედეგად არამატერიალური აქტივების ჯგუფში როგორც თვითღირებულების, ისე გადაფასების მოდელის შესაბამისად შეფასებული ღირებულებები შერეულად იქნება წარმოდგენილი, კლასების აგრეგირება არ მოხდება.

კვლევით და განვითარების სამუშაოებზე გაწეული დანახარჯები

- 125. ერთეულმა უნდა გაამჟღავნოს პერიოდის განმავლობაში ხარჯის სახით აღიარებული აგრეგირებული თანხები, კვლევით განვითარების სამუშაოებზე გაწეული დანახარჯები.
- 126. კვლევით და განვითარების სამუშაოებზე გაწეული დანახარჯები მოიცავს ყველა დანახარჯს, რომელიც პირდაპირ მიეკუთვნება კვლევით ან განვითარების სამუშაოებს (იხ. 64-ე და 65-ე პუნქტები, მეთოდური მითითებებისათვის გაწეული დანახარჯების იმ სახეებზე, რომლებიც 125-ე პუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაციის ასახვის მიზნისათვის, აღნიშნულ დანახარჯებში ჩართვას ექვემდებარება).

სხვა ინფორმაცია

- 127. ერთეულს არ მოეთხოვება, მაგრამ კარგი იქნება, თუ წარადგენს შემდეგ ინფორმაციას:
 - (ა) მთლიანად ამორტიზებული იმ არამატერიალური აქტივის აღწერას, რომელიც ჯერ კიდევ გამოიყენება; და
 - (ბ) ერთეულის მიერ კონტროლებული იმ მნიშვნელოვანი არამატერიალური აქტივების მოკლე აღწერას, რომლებიც აქტივის სახით იმის გამო არ არის აღიარებული, რომ წინამდებარე სტანდარტის აღიარების კრიტერიუმებს არ აკმაყოფილებს.

გარდამავალი დებულებები

128. ერთეულმა, რომელსაც ადრე აღიარებული აქვს არამატერიალური აქტივები, ეს სტანდარტი რეტროსპექტულად, სსბასს 3-ის შესაბამისად უნდა გამოიყენოს.
129. [ამოღებულია]
130. [ამოღებულია]
131. [ამოღებულია]
- 131ა. 79-ე პუნქტი შეიცვალა 2015 წლის *იანვარში სსბასს-ების 2014 წლის გაუმჯობესების* გამოცემის შედეგად. ერთეული ვალდებულია აღნიშნული ცვლილებები გამოიყენოს წლიური ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელიც იწყება ამ ცვლილების თავდაპირველი გამოყენებიდან და წინა წლიურ პერიოდში.

ძალაში შესვლის თარიღი

132. ერთეულმა უნდა გამოიყენოს წინამდებარე სტანდარტი წლიური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, რომელიც მოიცავს 2011 წლის 1 აპრილიდან ან შემდეგ დაწყებულ პერიოდს. ადრინდელი გამოყენება მისასაღმებელია. თუ ერთეული იყენებს ამ სტანდარტს 2011 წლის 1 აპრილამდე დაწყებული პერიოდისთვის, ეს ფაქტი უნდა გაამჟღავნოს და, ამავე დროს, გამოიყენოს სსბასს 21 და სსბასს 26.
- 132ა. პუნქტი 6 შესწორდა სსბასს 32-ით, *შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი*, გამოცემული 2011 წლის ოქტომბერში. ერთეულმა უნდა გამოიყენოს აღნიშნული შესწორება წლიური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, რომელიც მოიცავს 2014 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებულ პერიოდს. ადრინდელი გამოყენება მისასაღმებელია. თუ ერთეული ამ სტანდარტს იყენებს 2014 წლის 1 იანვრამდე დაწყებული პერიოდისთვის, ეს ფაქტი უნდა გაამჟღავნოს და, ამავე დროს, გამოიყენოს სსბასს 32, სსბასს 5-ის მე-6 და 42 (ა) პუნქტების შესწორებები, სსბასს 13-ის 25-ე-27-ე და 85 (ბ) პუნქტების შესწორებები, სსბასს 17-ის მე-5, მე-7 და 107 (გ) პუნქტების შესწორებები და სსბასს 29-ის მე-2 და 125 (ა) პუნქტების შესწორებები.
- 132ბ. 79, 91 და 97 პუნქტები შეიცვალა და დაემატა 97 (ა), 97 (ბ) და 131 (ა) პუნქტები *სსბასს-ების 2014 წლის გაუმჯობესების 2015 წლის იანვარში* გამოცემის შედეგად. ერთეული ვალდებულია აღნიშნული ცვლილებები გამოიყენოს პერსპექტიულად, წლიური ფინანსური ანგარიშგებისთვის, 2015 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული პერიოდებისათვის. რეკომენდებულია უფრო ადრეული გამოყენება. იმ შემთხვევაში, თუ ერთეული იყენებს ცვლილებებს 2015 წლის 1 იანვრამდე დაწყებული პერიოდებისთვის, იგი ვალდებულია, გაამჟღავნოს აღნიშნული ფაქტი.

- 132გ. 129-ე, 130-ე, 131-ე და 133-ე პუნქტები შეიცვალა სსბასს 33-ის, *დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) პირველად გამოყენება*, 2015 წლის იანვარში გამოცემის შედეგად. ერთეულმა უნდა გამოიყენოს აღნიშნული ცვლილება წლიური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, 2017 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული პერიოდებისთვის. ადრეული გამოყენება ნებადართულია. თუ ერთეული იყენებს სსბასს 33-ს 2017 წლის 1 იანვრამდე დაწყებული პერიოდისთვის, ამ ადრინდელი პერიოდისთვის ასევე უნდა იქნას გამოყენებული აღნიშნული ცვლილება.
- 132დ. შეიცვალა 6 (დ) პუნქტი 2015 წლის იანვარში სსბასს 35-ის, *კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება* და სსბასს 37-ის, *ერთობლივი შეთანხმებები*, გამოცემის შედეგად. ერთეული ვალდებულია გამოიყენოს აღნიშნული ცვლილებები, როდესაც იგი გამოიყენებს სსბასს 35-ს და სსბასს 37-ს.
- 132ე. მე-3, 96-ე, 116-ე და 117-ე პუნქტები შეიცვალა *სსბასს-ების 2015 წლის გაუმჯობესების* 2016 წლის აპრილში გამოცემის შედეგად. ერთეულმა უნდა გამოიყენოს აღნიშნული ცვლილება წლიური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, 2017 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული პერიოდებისთვის. რეკომენდებულია უფრო ადრეული გამოყენება. თუ ერთეული იყენებს ცვლილებებს 2017 წლის 1 იანვრამდე დაწყებული პერიოდისთვის, მან უნდა გაამყლავნოს აღნიშნული ფაქტი.
- 132ვ. მე-4 და მე-5 პუნქტები ამოღებულია 2016 წლის აპრილში *სსბასს-ების გამოყენების* გამოცემის შედეგად. ერთეულმა უნდა გამოიყენოს აღნიშნული ცვლილებები წლიური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული პერიოდებისთვის. ადრეული გამოყენება რეკომენდებულია. თუ ერთეული ცვლილებებს გამოიყენებს 2018 წლის 1 იანვრამდე დაწყებული პერიოდისთვის, მან უნდა გაამყლავნოს აღნიშნული ფაქტი.
- 132ზ. 110-ე პუნქტი შეიცვალა გადაფასებული აქტივების გაუფასურების (ცვლილებები სსბასს 21-სა და სსბასს 26-ში) გამოცემის შედეგად. ერთეული ვალდებულია გამოიყენოს აღნიშნული ცვლილებები წლიური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული პერიოდებისთვის. ადრეული გამოყენება რეკომენდებულია. თუ ერთეული ამ ცვლილებებს გამოიყენებს 2018 წლის 1 იანვრამდე დაწყებული პერიოდისთვის, მან უნდა გაამყლავნოს აღნიშნული ფაქტი.
- 132თ. მე-6, 35-ე და 64-ე პუნქტები შეიცავა 2016 წლის ივლისში სსბასს 39-ის, *დაქირავებულთა სარგებელი*, გამოცემის შედეგად. ერთეულმა აღნიშნული ცვლილებები უნდა გამოიყენოს წლიური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული

პერიოდებისთვის. ადრეული გამოყენება რეკომენდებულია. თუ ერთეული ცვლილებებს გამოიყენებს 2018 წლის 1 იანვრამდე დაწყებული პერიოდისათვის, მან უნდა გაამჟღავნოს აღნიშნული ფაქტი და ამავედროულად გამოიყენოს სსბასს 39.

132ი. მე-3, მე-6, მე-18, 24-ე, მე-40, 41-ე, 66-ე, 67-ე და 117-ე პუნქტები შეიცვალა და 18 (ა), 26 (ა), 39 (ა)-39 (ე), 93 (ა) და 114 (ა) პუნქტები დაემატა 2017 წლის იანვარში სსბასს 40-ის, *საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანებები*, გამოცემის შედეგად. ერთეული ამ ცვლილებებს გამოიყენებს პერსპექტიულად, წლიური ფინანსური ანგარიშგებისთვის, 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული პერიოდებისთვის. ამიტომაც, არამატერიალურ აქტივებთან და გუდვილთან დაკავშირებული აღიარებული თანხები არ უნდა შესწორდეს. ადრეული გამოყენება რეკომენდებულია. თუ ერთეული გამოიყენებს ზემოაღნიშნულ ცვლილებებს 2019 წლის 1 იანვრამდე, მან უნდა გაამჟღავნოს აღნიშნული ფაქტი და ამავედროულად გამოიყენოს სსბასს 40.

133. როდესაც ერთეული ნერგავს დარიცხვის მეთოდის სსბასს-ებს, როგორც ეს განსაზღვრულია სსბასს 33-ში, *დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) პირველად გამოყენება*, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, ძალაში შესვლის თარიღისათვის, წინამდებარე სტანდარტი გამოიყენება ერთეულის წლიური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, რომელიც მოიცავს პერიოდებს, დაწყებულს სსბასს-ების დანერგვის თარიღიდან ან მის შემდეგ.

მითითებები გამოყენებაზე

დანართი სსბასს 31-ის შემადგენელი ნაწილია

ვებ-გვერდის დანახარჯები

- მგ1. ერთეულმა შეიძლება წარმოქმნას შიდა დანახარჯები თავისი ვებ-გვერდის განვითარებასა და ოპერაციებზე შიდა და გარე წვდომისთვის. გარე წვდომისთვის შექმნილი ვებ-გვერდი შეიძლება გამოყენებულ იქნეს სხვადასხვა მიზნებისათვის, როგორებიც არის: ინფორმაციის გავრცელება, მომსახურებაზე ცნობიერების ამაღლება, ნორმატიული აქტების პროექტებზე კომენტარების მოთხოვნა, ერთეულის მომსახურებისა და პროდუქციისთვის ხელის შეწყობა და რეკლამირება, ელექტრონული მომსახურების მიწოდება და მომსახურების და პროდუქციის გაყიდვა. შიდა წვდომისთვის შექმნილი ვებ-გვერდი შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ერთეულის პოლიტიკის და მომსახურების მომხმარებლების შესახებ მონაცემების შესანახად და მსგავსი ინფორმაციის მოსაძებნად.
- მგ2. ვებ-გვერდის საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების ფაზები შეიძლება აღიწეროს შემდეგნაირად:
- (ა) დაგეგმვა - მოიცავს განხორციელებადობის შესწავლის ღონისძიებებს, რომელშიც შედის: მიზნების და სპეციფიკის განსაზღვრა, ალტერნატივების შეფასება და უპირატესობის მინიჭება;
 - (ბ) გამოყენების და ინფრასტრუქტურის განვითარების სამუშაოები - მოიცავს დომენის სახელის მოპოვებას, ტექნიკური უზრუნველყოფის და საოპერაციო პროგრამული უზრუნველყოფის შესყიდვას და განვითარების სამუშაოებს, შექმნილი სისტემების დამონტაჟებას და გამოცდას;
 - (გ) გრაფიკული დიზაინის განვითარების სამუშაოები - მოიცავს ვებ-გვერდის გარე ხედის დიზაინის შექმნას; და
 - (დ) შემადგენლობის განვითარების სამუშაოები - მოიცავს შექმნას, შესყიდვას, მომზადებას და ინფორმაციის, ტექსტის ან გრაფიკული სახით, ვებ-გვერდზე ატვირთვას ვებ-გვერდის განვითარების სამუშაოების დასრულებამდე. ეს ინფორმაცია შეიძლება შეინახოს ცალკე მონაცემთა ბაზებში, რომლებიც

ინტეგრირებულია (ან ხელმისაწვდომია) ვებ-გვერდში ან პირდაპირ კოდირებულია ვებ-გვერდებზე.

- მგ3. როგორც კი ვებ-გვერდის საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოები დასრულდება, საოპერაციო ფაზა იწყება. ამ ფაზის განმავლობაში ერთეული ინარჩუნებს და აძლიერებს სისტემებს, ინფრასტრუქტურას, გრაფიკულ დიზაინს და ვებ-გვერდის შემადგენლობას.
- მგ4. შიდა და გარე წვდომისთვის ერთეულის ვებ-გვერდის განვითარებასა და ოპერაციებზე გაწეული შიდა დანახარჯების აღრიცხვისას არსებობს შემდეგი შეკითხვები:
- (ა) არამატერიალურია თუ არა ერთეულში შექმნილი აქტივი, რომელიც ამ სტანდარტის მოთხოვნების განხილვის საგანს წარმოადგენს;
 - (ბ) როგორია ასეთი დანახარჯების შესაბამისი აღრიცხვის მეთოდი.
- მგ5. გამოყენების წესი არ ვრცელდება ვებ-გვერდის ტექნიკური უზრუნველყოფის შესყიდვაზე, განვითარებასა და საქმიანობაზე (მაგ., ვებ სერვერები, სატესტო სერვერები, წარმოების სერვერები და ინტერნეტ-კავშირები). ამასთან, როდესაც ერთეული თავისი ვებ-გვერდის ინტერნეტ მომსახურების მომწოდებლის ჰოსტინგზე დანახარჯებს წარმოქმნის, დანახარჯები აღიარდება მომსახურების მიღებისას წარმოქმნილ ხარჯად.
- მგ6. სსბასს 31 არ გამოიყენება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში გასაყიდად განკუთვნილი არამატერიალური აქტივებისათვის (იხ. სსბასს 11 და სსბასს 12) ან სსბასს 13-ის სფეროში შემავალი ლიზინგისათვის შესაბამისად, გამოყენების წესი არ ვრცელდება სხვა ერთეულზე გასაყიდად განკუთვნილ ვებ-გვერდის (ან ვებ-გვერდის კომპიუტერული პროგრამის) განვითარებაზე ან საქმიანობაზე. როდესაც ვებ-გვერდი იჯარით გაიცემა, მიეჯარე იყენებს გამოყენების ამ წესს. როდესაც ვებ-გვერდი ფინანსური იჯარის პირობით გაიცემა, მოიჯარე იყენებს გამოყენების ამ წესს იჯარით გაცემული აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.
- მგ7. განვითარების სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი და შიდა ან გარე წვდომისთვის განკუთვნილი ვებ-გვერდი ერთეულის შიგნით წარმოქმნილი და ამ სტანდარტის მოთხოვნების განხილვის საგნად ქცეული არამატერიალურ აქტივია.

მგ8. განვითარების სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ვებ-გვერდი არამატერიალურ აქტივად მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ აღიარდება, როდესაც, აღიარების და საწყისი შეფასების შესახებ 28-ე პუნქტით განსაზღვრულ ზოგად მოთხოვნებთან ერთად, ერთეულს ამ სტანდარტის 55-ე პუნქტის მოთხოვნების დაკმაყოფილებაც შეუძლია. კერძოდ, ერთეულმა შესაძლოა დააკმაყოფილოს მოთხოვნა იმის საჩვენებლად, თუ როგორ წარმოქმნის მისი ვებ-გვერდი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს, ამ სტანდარტის 55-ე პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად. ეს მაშინ, როდესაც, მაგალითად, ვებ-გვერდს შემოსავლების, მათ შორის, შეკვეთების განთავსების ან მომსახურების მიწოდების შედეგად, ვებ-გვერდის მეშვეობით და არა საჯარო მოსამსახურეების მიერ ფიზიკური ადგილმდებარეობის გამოყენებით, პირდაპირი შემოსავლების წარმოქმნის უნარი შესწევს. როდესაც ერთეულს არ შესწევს უნარი, აჩვენოს, თუ როგორ წარმოქმნის მხოლოდ ან ძირითადად თავისი მომსახურების მხარდაჭერისა და რეკლამირებისთვის შექმნილი ვებ-გვერდი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს, ასეთი ვებ-გვერდის განვითარების სამუშაოებზე გაწეული ყველა დანახარჯი მათი წარმოქმნისას ხარჯებად აღიარდება.

მგ9. ერთეულის ვებ-გვერდის განვითარების სამუშაოებსა და ოპერაციებზე გაწეული ნებისმიერი შიდა დანახარჯი ამ სტანდარტის შესაბამისად აღირიცხება. თითოეული ქმედების ხასიათი, რომლისთვისაც წარმოიქმნება დანახარჯები (მაგ., მომუშავეთა ტრენინგები და ვებ-გვერდის მომსახურება) და ვებ-გვერდის განვითარების ან პოსტ განვითარების ფაზა, აღირიცხვის შესაბამისი მეთოდის განსაზღვრისათვის ფასდება (დამატებითი წესები წარმოდგენილია საილუსტრაციო მაგალითების ბოლოს, ცხრილში), მაგალითად:

- (ა) დაგეგმვის ფაზა ხასიათით ამ სტანდარტის 52-ე-54-ე პუნქტებში წარმოდგენილი კვლევების ფაზის მსგავსია. ამ ფაზაში გაწეული ყველა დანახარჯი მათი წარმოქმნისას, ხარჯებად აღიარდება;
- (ბ) გამოყენების და ინფრასტრუქტურის განვითარების სამუშაოების, გრაფიკული დიზაინის და შემადგენლობის საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების ფაზები, რამდენადაც ერთეულის მომსახურებების და, საქონლის რეკლამირების და მხარდაჭერის გარდა, სხვა მიზნებისათვის

განხორციელებული შემადგენლობის განვითარების სამუშაოები ხასიათით ამ სტანდარტის 55-ე-62-ე პუნქტებით განსაზღვრული საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების მსგავსია. ამ ფაზებში გაწეული დანახარჯები არამატერიალურ აქტივად აღიარებული ვებ-გვერდის თვითღირებულებაში გწმ პუნქტის შესაბამისად შედის. დანახარჯები შესაძლებელია პირდაპირ მიეკუთვნოს და აუცილებელი იყოს შექმნის, წარმოების ან მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული ფორმით საქმიანობისათვის ვარგის მდგომარეობაში მოსაყვანად. მაგალითად, სპეციალურად ვებ-გვერდის შემადგენლობის შესყიდვაზე ან შექმნაზე გაწეული დანახარჯები ერთეულის მომსახურების და საქონლის რეკლამირების და მხარდაჭერის გარდა, სხვა შემადგენლობის), ან დანახარჯები, რომლებიც ვებ-გვერდის შემადგენლობის გამოყენების ნებას რთავს (მაგ., გავრცელებისთვის სალიცენზიო მოსაკრებელი), შედის განვითარების სამუშაოების თვითღირებულებაში, როდესაც ეს პირობები დაკმაყოფილებულია. თუმცა, ამ სტანდარტის 83-ე პუნქტის შესაბამისად, წინა ფინანსურ ანგარიშგებებში ხარჯად აღიარებული, არამატერიალურ აქტივზე გაწეული დანახარჯი არამატერიალური აქტივის თვითღირებულების ნაწილად მოგვიანებით არ აღიარდება (მაგ., თუ საავტორო უფლების ღირებულება მთლიანად იქნა ამორტიზირებული და შემადგენლობა შემდგომში ვებ-გვერდზეა წარმოდგენილი).

(გ) ერთეულის მომსახურების და საქონლის რეკლამირებისა და მხარდაჭერისთვის (მაგ., პროდუქციის ციფრული ფოტოები) განხორციელებული შემადგენლობის საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოებზე დანახარჯები, ამ სტანდარტის 67 (გ) პუნქტის შესაბამისად, ხარჯად აღიარდება წარმოქმნისას. მაგალითად, ერთეულის კუთვნილი საქონლის ციფრული ფოტოების გადაღებასა და გამოსახულების გაძლიერებაზე გაწეული პროფესიული მომსახურების დანახარჯების აღრიცხვისას, დანახარჯები ხარჯებად პროფესიული მომსახურების გაწევის პროცესის შედეგად და არა ვებ-გვერდზე ციფრული ფოტოების ჩვენებისას აღიარდება; და

(დ) საოპერაციო ფაზა ვებ-გვერდის საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების ფაზის დასრულების შემდეგ იწყება. ამ ფაზაში წარმოქმნილი დანახარჯები ხარჯებად წარმოშობისთანავე

აღიარდება, თუ ამ სტანდარტის 28-ე პუნქტით განსაზღვრულ აღიარების კრიტერიუმებს აკმაყოფილებს.

- მგ10. მითითები გამოყენებაზე-ს მგ8 პუნქტის შესაბამისად, არამატერიალურ აქტივად აღიარებული ვებ-გვერდი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ამ სტანდარტის 71-ე-86-ე პუნქტების გამოყენებით ფასდება. ვებ-გვერდის სასარგებლო მომსახურების ვადის საუკეთესო შეფასება უნდა იყოს მოკლე, როგორც ეს 91-ე პუნქტშია აღწერილი.
- მგ11. მგ1-მგ10 პუნქტების წესები სპეციფიკურად ვებ-გვერდის განვითარების სამუშაოების დანახარჯებისთვის არ გამოიყენება, თუმცა, ერთეულს ამ პუნქტების პრინციპების გამოყენება შეუძლია.

დანართი „ბ“

ცვლილებები სხვა სსბასს-ებში

[ამოღებულია]

დასკვნის საფუძველი

წინამდებარე დასკვნის საფუძველი თან ერთვის, მაგრამ არ არის სსბასს 31-ის შემადგენელი ნაწილი.

წინაისტორია

- დს1. სსბასსს-ის ფასს-ებთან დაახლოების პროგრამა სსბასსს-ის სამუშაო პროგრამის მნიშვნელოვანი ელემენტია. სსბასსს-ის პოლიტიკა ის არის, რომ, სადაც მისაღებია, საჯარო სექტორის ერთეულებისათვის დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული სსბასს-ები ბასსს-ს მიერ გამოცემულ ფასს-ებს მიუახლოვდეს.
- დს2. დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული სსბასს-ები, რომლებიც ფასს-ებს ემთხვევა, ფასს-ების მოთხოვნებს, სტრუქტურას და ტექსტს ინარჩუნებს, თუ საჯარო სექტორს გადახვევისთვის სპეციფიური მიზეზი არ აქვს. ფასს-ების შესაბამისობიდან გადახვევა მოსალოდნელია მაშინ, როდესაც ფასს-ების მოთხოვნები ან ტერმინოლოგია საჯარო სექტორისათვის შესაბამისი არ არის, ან როდესაც საჯარო სექტორის კონტექსტში განსაზღვრული მოთხოვნების საილუსტრაციოდ დამატებითი კომენტარის ჩართვა ან მაგალითების მოტანა არის აუცილებელი. სსბასსს-ებსა და მათ ეკვივალენტებს – ფასს-ებს – შორის განსხვავებები იდენტიფიცირებულია თითოეულ სსბასსს-ში შემავალ *ფასს-ებთან შედარებაში*. ბასს 38-თან შედარებაში მითითებულია 2008 წლის 31 დეკემბერი, ბასს-38-ის 2008 წლის ვერსია.

მოქმედების სფერო

- დს3. საბჭო მსჯელობდა, კანონმდებლობით, კონსტიტუციით ან მსგავსი საშუალებით მინიჭებული უფლებამოსილება ამ სტანდარტის მოქმედების სფეროში უნდა ჩართულიყო თუ არა. საბჭოს ამ თემასთან დაკავშირებით ჩამოყალიბებული ხედვა არ ქონდა და ამიტომაც, ეს უფლებამოსილება სტანდარტის მოქმედების სფეროდან გამოირიცხება. საბჭო ამჟამად კონცეპტუალური ჩარჩოს ჩამოყალიბებაზე მუშაობს და, თუ აუცილებელია, ამ სტანდარტის მოქმედების სფეროში კანონმდებლობით, კონსტიტუციით ან მსგავსი საშუალებით მინიჭებული უფლებამოსილების გამოყენების საკითხს გადახედავს.
- დს4. ბასს 38 მოიცავს მოთხოვნებს და წესებს, რომლებიც ვრცელდება ბიზნესების გაერთიანების ფარგლებში შეძენილ გუდვილსა და არამატერიალურ აქტივებზე. სსბასსს მსჯელობდა, ამ სტანდარტის

მოქმედების სფეროში ბიზნესების გაერთიანების ფარგლებში შეძენილი გუდვილი და არამატერიალური აქტივები უნდა ჩართულიყო თუ არა. სსბასსს-ს ჯერ არ გამოუცია სსბასს, რომელიც ბიზნესების გაერთიანებას ეხება. ის, სავარაუდოდ, მხედველობაში მიიღებს, რომ საჯარო სექტორის სპეციფიკური საკითხები საჯარო სექტორის ერთეულების გაერთიანებებისას წარმოიშობა. სსბასსს ასკვნის, რომ ბიზნესების გაერთიანების ფარგლებში შეძენილი გუდვილი და არამატერიალური აქტივები არ უნდა იქნეს ჩართული ამ სტანდარტის მოქმედების სფეროში. სსბასს 3-ში — *სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და შეცდომები* — მოცემული იერარქიის შესაბამისად, მომხმარებლებს ეხებათ ბიზნესების გაერთიანების ფარგლებში შეძენილ გუდვილთან და არამატერიალურ აქტივებთან დაკავშირებული შესაბამისი საერთაშორისო ან ეროვნული სტანდარტების მოთხოვნები.

დს4ა. შემდგომში, სსბასსს-მ გამოსცა სსბასს 40, *საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანებები*. სსბასს 40 განსაზღვრავს საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანებების აღრიცხვას, მათ შორის არამატერიალური აქტივების თავდაპირველ აღიარებასა და შეფასებას. სსბასს 40 არ განსაზღვრავს არამატერიალური აქტივების შემდგომი შეფასებას და გამჟღავნებას, რომელიც აღიარებულია საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანების ნაწილად. შესაბამისად, სსბასსს-მ გადახედა, განხილული ყოფილიყო თუ არა საჯარო სექტორის ერთეულთა გაერთიანებაში აღიარებული გუდვილი და არამატერიალური აქტივები წინამდებარე სტანდარტის მოქმედების სფეროში. სსბასსს-მ გადაწყვიტა, რომ ასეთი აქტივები უნდა შედიოდეს მოცემული სტანდარტის მოქმედების სფეროში, სსბასსს-ს სსბასს 40-ის გამოცემის გამო და, შესაბამისად, შესწორდა წინამდებარე სტანდარტი.

დს5. ბასს 38 მოიცავს აქტივების გაცვლასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, როდესაც გაცვლით ოპერაციას კომერციული არსი არ აქვს. სსბასსს მსჯელობდა, იყო თუ არა წესები აუცილებელი და დაასკვნა, რომ არ იყო აუცილებელი, ვინაიდან ეს საკითხი სსბასს 23-ს ეხება.

დს6. ბასსს-მ გამოსცა ბასს 38-ის ინტერპრეტაცია, რომელიც ვებ-გვერდის დანახარჯებს ეხება. სსბასსს-ს თვლის, რომ სიკ 32-ში მოცემული წესები საჯარო სექტორისთვის მართებულია. შესაბამისად, სსბასს 31 მოიცავს სიკ 32-ში მოცემულ განმარტებებს და წესებს, მითითებების სახით. მითითებები გამოყენებაზე სსბასს 31-ის შემადგენელი ნაწილია. სიკ 32-ის დანართი, რომელიც აღრიცხვის შესაბამის

პრინციპებს აჩვენებს და ისიც, თუ როგორ უკავშირდებიან ისინი სსბასს 31-ს, მოცემულია საილუსტრაციო მაგალითებში

დს7. სტანდარტი ემისიის სავაჭრო სქემებს არ ეხება. სსბასს-მ აღნიშნა, რომ მთავრობის მიერ დაფუძნებული ემისიის სავაჭრო სქემები, რომლებიც კანონმდებლობით, კონსტიტუციით ან მსგავსი საშუალებით მინიჭებული ძალაუფლების ტიპს წარმოადგენს, ამ სტანდარტის მოქმედების სფეროდან გამოირიცხება (იხ. დს3 პუნქტი). მთავრობამ ემისიის სავაჭრო სქემების ფარგლებში შეიძლება შეიძინოს ნებართვები. ასეთი ნებართვების ასახვა ზოგიერთი საერთაშორისო და ეროვნული სტანდარტების შემუშავებელი ორგანოს მიერ ამჟამად შესწავლის პროცესშია და კონსენსუსი აღრიცხვის შესაბამის მეთოდთან დაკავშირებით ჯერ არ მიღწეულა. თუ აუცილებელი იქნება, სსბასსს გადახედავს ამ სტანდარტის გამოყენების საკითხს ემისიის სავაჭრო სქემებთან მიმართებით.

არაგაცვლითი ოპერაციის მეშვეობით შეძენილი არამატერიალური აქტივები

დს8. სსბასს 23 ადგენს არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული აქტივების და ვალდებულებების თავდაპირველ აღიარებას, თავდაპირველ შეფასებას და ასახვას. ეს სტანდარტი ეხება გარემოებას, როდესაც არამატერიალური აქტივი არაგაცვლითი ოპერაციის მეშვეობით არის შეძენილი. სსბასსს-მ დაადგინა, რომ ასეთი ოპერაციებიდან წარმოშობილი არამატერიალური აქტივებისთვის, მათი თავდაპირველი შეფასების მიზნით, ერთეული, აღნიშნულ სტანდარტთან ერთად, სსბასს 23-ის მოთხოვნებს იყენებს და, შესაბამისად, მხედველობაში იღებს ამ სტანდარტით განსაზღვრულ პირდაპირ მიკუთვნებად დანახარჯებს.

გადაფასების მოდელი

დს9. სსბასს 31-ის მიხედვით შემოთავაზებული გადაფასების მოდელი ბასს 38-ში წარმოდგენილის მსგავსია. ბასს 38 მოითხოვს, რომ გადაფასებები აღირიცხოს ცალკეული აქტივების მიხედვით. სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები – მოითხოვს, რომ გადაფასებები აღირიცხოს აქტივთა ჯგუფის მიხედვით და არა ცალკეული აქტივის მიხედვით. სსბასსს ამ მეთოდის შესახებ, არამატერიალურ აქტივებთან დაკავშირებით, მსჯელობდა და დაასკვნა, რომ აუცილებელი არ იყო, ვინაიდან არამატერიალური აქტივები ძირითადი აქტივებისგან განსხვავდება: ნაკლებად სავარაუდოა, ისინი ერთგვაროვანნი იყვნენ. საჯარო სექტორის ერთეულების არამატერიალური აქტივების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ტიპია შიდა წარმოშობის პროგრამული

უზრუნველყოფა, რომლისთვისაც დეტალური ინფორმაცია თითოეული აქტივის მიხედვით ხელმისაწვდომია. ამიტომაც სსბასსს-მ დაასკვნა, რომ მართებული იქნებოდა გადაფასებული არამატერიალური აქტივების ცალკეული აქტივების მიხედვით აღრიცხვა მოეთხოვა.

სსბასს 31-ის გადახედვა, როგორც ბასსს-ს მიერ ფასს-ების გაუმჯობესების და ვიწრო მასშტაბის ცვლილებების 2013 წლის დეკემბერში და 2014 წლის მაისში გამოცემის შედეგად

დს10. სსბასსს-მ მიმოიხილა ბასს 38-ის შესწორებები, რომლებიც შედის ფასს-ების გაუმჯობესებაში და ცვეთის და ამორტიზაციის მისაღები მეთოდების ახსნა-ში, რომლებიც ბასსს-ს მიერ გამოიცა 2013 წლის დეკემბერში და 2014 წლის მაისში. ამ დოკუმენტებით ზოგადად შეთანხმდა, რომ არ არსებობს განსაკუთრებული მიზეზი საჯარო სექტორისთვის იმისა, რომ იყოს მიღებული აღნიშნული ცვლილებები.

სსბასს 31-ის გადახედვა სსბასს-ების 2015 წლის გაუმჯობესების მეორე ნაწილის შედეგად:

დაინტერესებული მხარეების მიერ წამოჭრილი საკითხები

დს11. დაინტერესებულმა მხარეებმა აღნიშნეს, რომ სსბასს-ები, რომლებიც ეხებოდა გასაყიდად ფლობილ გრძელვადიან აქტივებს და გამსვლელ ჯგუფებს, არათანმიმდევრულია. სსბასსს-მ დაასკვნა, რომ ფასს 5, გასაყიდად გამოზნული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები, შეიძლება შესაბამისი იყოს საჯარო სექტორისთვის მხოლოდ კონკრეტულ გარემოებებში, შემდეგი მიზეზების გამო:

- (ა) საჯარო სექტორში აქტივების გაყიდვა არ შეიძლება დასრულდეს ერთი წლის განმავლობაში, საჭირო დამტკიცების საფეხურების გამო. ეს ბალებს კითხვებს ფასს 5-ის შესაბამისად მოწოდებული ინფორმაციის შესაბამისობისა და თანმიმდევრულობის შესახებ. კერძოდ, სსბასსს აღნიშნავს, რომ, ფასს 5-ის თანახმად, გასაყიდად ფლობილ აქტივებს ცვეთა არ ერიცხება. სსბასსს წუხს, რომ არაცვეთადი აქტივები დროის ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში შეიძლება იყოს შეუსაბამო.
- (ბ) საჯარო სექტორში მრავალი აქტივი გაიცემა ტრანსფერის ან განაწილების გზით ან ნომინალური ანაზღაურების სანაცვლოდ. ვინაიდან, ფასს 5 ითვალისწინებს გაყიდვას სამართლიანი ღირებულებით, შეფასების და გამჟღავნების

მოთხოვნებით შეიძლება არ იყოს მიწოდებული შესაბამისი ინფორმაცია ამ ტრანსფერებზე. ამასთან, სსბასსს აცნობიერებს, რომ ფასს 5-ში შეფასებისა და გამჟღავნების მოთხოვნები შეიძლება მიზანშეწონილი იყოს მაშინ, როდესაც გაყიდვები გამიზნულია სამართლიანი ღირებულებით.

- (გ) საჯარო სექტორში მრავალი შეწყვეტილი ოპერაცია წარმოადგენს ოპერაციებს, რომლებიც ადრე მომსახურებას ეწეოდა უფასოდ ან ნომინალური ღირებულებით. ვინაიდან, ფასს 5 ითვალისწინებს შეწყვეტილ ოპერაციებს, რომლებიც გასვლამდე ან გასაყიდად ფლობილად კლასიფიცირებამდე წარმოადგენდნენ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებს, ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფს, გამჟღავნების მოთხოვნებმა შეიძლება არ უზრუნველყოს შესაბამისი ინფორმაცია საჯარო სექტორის შეწყვეტილი ოპერაციებისთვის. ამასთან, სსბასსს აცნობიერებს, რომ ფასს 5-ში გამჟღავნების მოთხოვნები შეიძლება იყოს მიზანშეწონილი, როდესაც შეწყვეტილი ოპერაციები ადრე იყო ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ერთი ან რამდენიმე ჯგუფი.

იმის გამო, რომ სსბასსს-მ დაასკვნა, რომ ფასს 5 შესაბამისი იქნებოდა საჯარო სექტორში მხოლოდ შეზღუდულ გარემოებებში, სსბასსს შეთანხმდა, რომ სსბასს-ში მოხსენიებულ მითითებას გასაყიდად ფლობილ გრძელვადიან აქტივებზე ან შეწყვეტილ ოპერაციებთან დაკავშირებულ აღრიცხვის საერთაშორისო ან ეროვნულ სტანდარტებზე ამოიღებდა. სსბასსს წუხდა იმის გამო, რომ ამ მითითების შენარჩუნებას შეიძლება გამოეწვია ის, რომ ერთეულებს შეეძლოთ დაეცვათ ფასს 5-ის მოთხოვნები იმ გარემოებებში, როდესაც ეს შეიძლება არ იყოს მიზანშეწონილი. სსბასსს-მ აღნიშნა, რომ სსბასს 3, *სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები*, იძლევა მითითებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევის შესახებ იმ ოპერაციების შესახებ, რომლებიც არ არის კონკრეტულად მითითებული სსბასს-ებში. ეს მითითებები ერთეულებს საშუალებას მისცემს მიიღონ სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც შეესაბამება ფასს 5-ს - სადაც ერთეული მიიჩნევა, რომ მიზანშეწონილია.

სსბასს 31-ის გადახედვა 2016 წლის აპრილში სსბასსს-ს მიერ გამოცემული სსბასს-ების გამოყენების შედეგად

დს12. სსბასსს-მ 2016 წლის აპრილში გამოსცა *სსბასს-ების გამოყენება*. ამ დოკუმენტით, ყველა სსბასს-ში იქნა ცვლილებები შეტანილი შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით:

- (ა) თითოეული სტანდარტის მოქმედების სფეროდან ამოღებულია სტანდარტული პუნქტები სსბასსს-ების „საჯარო სექტორის ერთეულებისთვის, გარდა სახელმწიფო კომერციული საწარმოებისა (სკს)“ გამოყენების შესახებ;
- (ბ) ტერმინი „სკს“ შეცვლილია ტერმინით „საჯარო სექტორის კომერციული ერთეული“, საჭიროების შემთხვევაში; და
- (გ) ცვლილებები იქნა შეტანილი *საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების წინასიტყვაობის* მე-10 პუნქტში, იმ საჯარო სექტორის ერთეულების პოზიტიური აღწერით, რომლისთვისაც არის განკუთვნილი სსბასსს-ები.

ამ ცვლილებების მიზეზები განხილულია სსბასს 1-ის დასკვნის საფუძველში.

საილუსტრაციო მაგალითები

შინაარსი

	პუნქტი
შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივის აღიარება	სმ1–სმ5
ამ სტანდარტის 63-ე პუნქტის გამოყენების მაგალითი	სმ1–სმ4
ამ სტანდარტის 55-65-ე პუნქტების გამოყენების მაგალითი	სმ5
არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასება	სმ6–სმ21
შემენილი პატენტი, განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადით... ..	სმ8–სმ9
შემენილი პატენტი, განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადით	სმ10–სმ11
შემენილი საავტორო უფლება, რომელსაც დარჩენილი აქვს იურიდიული ვადა – 50 წელი.....	სმ12–სმ13
შემენილი მაუწყებლობის ლიცენზია, რომელსაც ვადა ეწურება 5 წელიწადში - ნაწილი “ა“	სმ14–სმ15
შემენილი მაუწყებლობის ლიცენზია, რომელსაც ვადა ეწურება 5 წელიწადში - ნაწილი “ბ“	სმ16–სმ17
ორ ქალაქს შორის საზოგადოებრივი სატრანზიტო მარშრუტის შემენილი უფლება, რომელსაც ვადა ეწურება 5 წელში	სმ18–სმ19
ქონების მფლობელთა შემენილი სია.....	სმ20–სმ21
დანერგვის მითითებების საილუსტრაციო მაგალითები	სმ22

საილუსტრაციო მაგალითები

ეს მაგალითები სსზასს 31-ს თან ერთვის, მაგრამ მისი ნაწილი არ არის

შიდა წარმოშობის არამატერიალური აქტივების აღიარება და შეფასება

ამ სტანდარტის 63-ე პუნქტის გამოყენების მაგალითი

სმ1. ერთეულმა სასამართლო შემთხვევების ეფექტურად დაგეგმვისათვის შექმნა ახალი სისტემა, რომელიც მომსახურების გაზრდილ მიწოდებას გამოიწვევს. 20X8 წლის 31 მარტით დასრულებული ფინანსური წლის განმავლობაში სისტემის შექმნაზე გაწეული დანახარჯები იყო 1,000 ფე,² რომლიდანაც 900 ფე წარმოიშვა 20X8 წლის 1 მარტამდე და 100 ფე წარმოიშვა 20X8 წლის 1 მარტიდან 20X8 წლის 31 მარტამდე პერიოდში. ერთეულს შუძლია იმის დემონსტრირება, რომ 20X8 წლის 1 მარტს ახლად შექმნილი სისტემა აკმაყოფილებს არამატერიალურ აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს. სისტემის აღდგენითი მომსახურების ღირებულება (შექმნის პროცესის დასრულებისთვის, სანამ გამოსაყენებლად ვარგისი იქნება, ფულადი სახსრების ნაკადების მომავალი გასვლის ჩათვლით) შეფასებულია 500 ფე-ად.

სმ2. ფინანსური წლის დასრულებისას შექმნილი სისტემა აღიარდება არამატერიალური აქტივის სახით 100 ფე-ს ღირებულებით (იმ თარიღის შემდეგ წარმოშობილი დანახარჯები, როდესაც აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილდა, ანუ, 20X8 წლის 1 მარტი). 20X8 წლის 1 მარტამდე წარმოშობილი 900 ფე-ს დანახარჯი ხარჯებად აღიარდება, ვინაიდან აღიარების კრიტერიუმები 20X8 წლის 1 მარტამდე არ დაკმაყოფილდა. ეს დანახარჯები არ შეადგენს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული სისტემის თვითღირებულების ნაწილს.

სმ3. 20X9 წლის 31 მარტით დასრულებული ფინანსური წლის განმავლობაში წარმოშობილი დანახარჯები შდაგენს 2,000 ფე-ს. ამ ფინანსური წლის დასრულებისას, სისტემის აღდგენითი მომსახურების ღირებულება (შექმნის პროცესის დასრულებისთვის, სანამ გამოსაყენებლად ვარგისი იქნება, ფულადი სახსრების ნაკადების მომავალი გასვლის ჩათვლით) იქნება 1,900 ფე.

სმ4. 20X9 წლის 31 მარტისთვის შექმნილი სისტემის თვითღირებულება არის 2,100 ფე (20X8 წლის ბოლოს 100 ფე-ს დანახარჯი,

²ამ სტანდარტში, ფულადი თანხები გამოსახულია „ფულად ერთეულებში“ (ფე)

დამატებული 20X9 ფინანსურ წელს აღიარებული 2,000 ფე-ს დანახარჯი). ერთეული აღიარებს გაუფასურების ზარალს 200 ფე-ს ოდენობით, შექმნილი სისტემის გაუფასურების ზარალამდე არსებული (2,000 ფე) საბალანსო ღირებულების კორექტირებისთვის აღდგენითი მომსახურების ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალი რევერსირებული იქნება შესაბამის პერიოდში, თუ სსბასს 21-ის გაუფასურების ზარალის რევერსირებისთვის მოთხოვნები დაკმაყოფილდება.

ამ სტანდარტის 55-65-ე პუნქტების გამოყენების მაგალითი

სმ5. ერთეული ქმნის სისტემას, რომელიც შიდა მოხმარებისთვის და მესამე მხარისთვის გაყიდვის მიზნით სტატისტიკურ ანგარიშებს აწარმოებს. სისტემა ტექნიკურად განხორციელებადია და ერთეულმა იცის, რომ ანგარიშის ამ ტიპთან დაკავშირებით არსებობს მოთხოვნა და რომ მესამე მხარე მზად არის, გადაიხადოს პროდუქციისთვის. ამიტომაც წარმოიქმნება მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. ამ სისტემის შექმნაზე მიკუთვნებადი დანახარჯები შესაძლებელია იდენტიფიცირდეს და შეფასდეს საიმედოდ.

არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასება

სმ6. შემდეგი წესები ამ სტანდარტის შესაბამისად არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრის მაგალითებს იძლევა.

სმ7. შემდეგი მაგალითებიდან თითოეული აღწერს შეძენილ არამატერიალურ აქტივს, ფაქტებს და გარემოებებს, სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრების გარშემო და ამ განსაზღვრების საფუძველზე, შესაბამის აღრიცხვას.

შეძენილი პატენტი, განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადით

სმ8. „ა“ ერთეული „ბ“ ერთეულისგან ვაქცინაციის ფორმულაზე პატენტს ყიდულობს. „ა“ ერთეულს უფასო ვაქცინაციებით თავისი მყიდველების უზრუნველყოფის შესაძლებლობა აქვს. მოსალოდნელია, რომ პატენტით დაცული ვაქცინაცია, სულ მცირე 15 წლის განმავლობაში, მომსახურების პოტენციალის წყარო იყოს. „ა“ ერთეულს „გ“ ერთეულისაგან 5 წელიწადში პატენტის შეძენა ევალება. მან შეძენისას არსებული სამართლიანი ღირებულების 60 პროცენტი უნდა გადაიხადოს და აპირებს, პატენტი 5 წელიწადში გაყიდოს.

სმ9. პატენტი „ა“ ერთეულის მიერ, შეძენისას არსებული სამართლიანი ღირებულების 60 პროცენტის ტოლი ნარჩენი ღირებულებით, 5-წლიან პერიოდში ამორტიზდება. პატენტი გაუფასურების განხილვას სსბასს 21-ის შესაბამისად უნდა დაექვემდებაროს.

შეძენილი პატენტი, განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადით

სმ10. A ერთეულ B ერთეულისგან ვაქცინაციის ფორმულაზე აქტივს — პატენტს — ყიდულობს. მას უფასო ვაქცინაციებით თავისი ამომრეველების უზრუნველყოფის შესაძლებლობა აქვს. მოსალოდნელია, რომ ფორმულას ყოველ 10 წელიწადში ეფექტიანობის შესანარჩუნებლად მცირეოდენი მოდიფიკაცია დასჭირდება. დასტური მიღებულია. B ორგანიზაციასთან დადებული კონტრაქტი ადგენს, რომ ეს ერთეული ფორმულის ეფექტიანობას მუდმივად შეინარჩუნებს, და ამის გაკეთების შესაძლებლობას ადასტურებს. მოსალოდნელია, რომ პატენტის განახლების და ფორმულის ეფექტურობის შენარჩუნების დანახარჯები უმნიშვნელო იქნება და ის B ერთეულის მიერ გადაიხდება, როცა მოხდება ასეთი გაუმჯობესება.

სმ11. პროდუქციის სასიცოცხლო ციკლის კვლევების ანალიზი და დემოგრაფიული და გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული ტენდენციები ამტკიცებს, რომ პატენტი მომსახურების პოტენციალის უზრუნველყოფისას A ერთეულს თავისი ვაქცინაციის პროგრამის განუსაზღვრელი პერიოდით მიწოდების შესაძლებლობას აძლევს. შესაბამისად, პატენტი უნდა აისახოს განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადით. ამიტომაც პატენტი არ უნდა ამორტიზდეს, თუ მისი სასარგებლო მომსახურების ვადა განსაზღვრული არ არის. პატენტი უნდა შემოწმდეს გაუფასურებაზე სსბასს 21-ის შესაბამისად.

შეძენილი საავტორო უფლება, რომელსაც 50-წლიანი იურიდიული ვადა აქვს დარჩენილი

სმ12. A ერთეული B ერთეულისგან ყიდულობს საავტორო უფლებას, თავის მყიდველებს შორის, ხარჯების დაფარვის მეთოდით, გაავრცელოს და გაყიდოს საავტორო უფლებით დაცული მასალები. ერთეულის მყიდველების ჩვევების და ტენდენციების ანალიზი იმის დასტურია, რომ საავტორო უფლებით დაცული მასალები ფულადი სახსრების წმინდა ნაკადების შემოდინებას მხოლოდ მომავალი 30 წლის განმავლობაში წარმოქმნის.

სმ13. საავტორო უფლება უნდა ამორტიზდეს მისი გაანგარიშებული 30-წლიანი სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე. საავტორო უფლება გაუფასურების განხილვას სსბასს 21-ის მიხედვით უნდა დაექვემდებაროს.

შეძენილი მაუწყებლობის ლიცენზია, რომელსაც ვადა 5 წელიწადში ეწურება — ნაწილი „ა“

სმ14. A ერთეული B ერთეულისაგან მაუწყებლობის ლიცენზიას ყიდულობს. A ერთეული საზოგადოებისთვის უფასო სამაუწყებლო სერვისების მიწოდებას აპირებს. თუ A ერთეული თავის მომხმარებელს, სულ მცირე, მომსახურების საშუალო დონით უზრუნველყოფს და სათანადო საკანონმდებლო მოთხოვნებს შეასრულებს, სამაუწყებლო ლიცენზია ყოველ ათ წელიწადში ერთხელ განახლება. ლიცენზია შეიძლება უსასრულოდ, მცირე ხარჯის გაწევის შემდეგ განახლდეს. იგი ბოლო შეძენამდე უკვე ორჯერ განახლდა. A ერთეულს განზრახული აქვს ლიცენზიის უსასრულოდ განახლება და არსებობს მტკიცებულება, რომ მას ამის გაკეთება შეუძლია. წარსულში არ არსებობდა რაიმე გადაულახავი პრობლემა ლიცენზიის გასახლებლად. მაუწყებლობაში გამოყენებული მოწყობილობების გამოცვლა უახლოესი დროის განმავლობაში მოსალოდნელი არ არის. ამის გამო შესაძლოა ლიცენზია A ერთეულს უფასო მაუწყებლობის მომსახურებების უსასრულოდ უზრუნველყოფაში დაეხმაროს.

სმ15. B ერთეული არ აღიარებს, რომ აქვს სამაუწყებლო ლიცენზიის, არამატერიალური აქტივის სახით, გადაცემის ძალა. რაკი სამაუწყებლო ლიცენზია A ერთეულს უფასო მაუწყებლობის მომსახურებების უსასრულოდ უზრუნველყოფაში დაეხმარება, ის A ერთეულმა უსასრულო სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე ლიცენზიად უნდა აღიაროს. ამის გამო ლიცენზია სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრამდე არ უნდა ამორტიზდეს. ლიცენზია გაუფასურების განხილვას სსბასს 21-ის შესაბამისად უნდა დაექვემდებაროს.

შეძენილი მაუწყებლობის ლიცენზია, რომელსაც ვადა 5 წელიწადში ეწურება — ნაწილი „ბ“

სმ16. ლიცენზიის გამცემი ორგანო შემდგომში გადაწყვეტს, რომ ლიცენზიას აღარ განახლებს, მაგრამ აუქციონზე გაიტანს. ლიცენზიის გამცემი ორგანოს მიერ გადაწყვეტილების მიღებისას A ერთეულის სამაუწყებლო ლიცენზიას ვადის ამოწურვამდე სამი

წელი აქვს. A ერთეული ელოდება, რომ ლიცენზია მომსახურების პოტენციალის მიწოდებას ვადის ამოწურვამდე განაგრძობს.

სმ17. ვინაიდან სამაუწყებლო ლიცენზია მეტჯერ ვერ განახლება, მისი სასარგებლო მომსახურების ვადა განუსაზღვრელი აღარ არის. ამიტომაც შეძენილი ლიცენზია A ერთეულის მიერ დარჩენილი სამი წლის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში უნდა ამორტიზდეს და გაუფასურებაზე სსბას 21-ს შესაბამისად მაშინვე შემოწმდეს.

ორ ქალაქს შორის საზოგადოებრივი სატრანზიტო მარშრუტის შეძენილი უფლება, რომელსაც ვადა 5 წელიწადში ეწურება

სმ18. A ერთეული B ერთეულისაგან ყიდულობს ორ ქალაქს შორის, საზოგადოებრივი სატრანზიტო მარშრუტის უფლებას, რაც შემოსავლებს წარმოქმნის. სატრანზიტო მარშრუტი შესაძლებელია ყოველ 5 წელიწადში ერთხელ განახლდეს. A ერთეული განახლების ირგვლივ შესაბამისი წესებისა და ინსტრუქციების დაკმაყოფილებას აპირებს. სატრანზიტო მარშრუტის განახლებას, როგორც წესი, მინიმალური ხარჯები სჭირდება და წარსულში, როდესაც მარშრუტზე უფლების მქონე ერთეული შესაბამის წესებსა და ინსტრუქციებს ასრულებდა, იგი განახლდებოდა. A ერთეული სატრანზიტო მომსახურებების შეუზღუდავად გაწევას ელის. მოთხოვნებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზი ამ დაშვებებს მხარს უჭერს.

სმ19. ვინაიდან ფაქტები და გარემოებები საზოგადოებრივ სატრანზიტო მარშრუტს დროის განუსაზღვრელ პერიოდში „ა“ ერთეულისთვის ფულადი სახსრების მოძრაობის უზრუნველყოფაში მხარს უჭერს, სატრანზიტო გადაზიდვის უფლება უსასრულო სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონედ აღიარდება. ამის გამო არამატერიალური აქტივი სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრამდე არ უნდა ამორტიზდეს. იგი გაუფასურებაზე უნდა შემოწმდეს ყოველწიურად, სსბას 21-ის შესაბამისად, ნებისმიერ დროს, როდესაც გაუფასურების ნიშნები არსებობს.

ქონების მფლობელთა შეძენილი სია

სმ20. ადგილობრივი ერთეული (ერთეული A) ქონების მფლობელთა სიას ყიდულობს საჯარო სექტორის სხვა ერთეულისაგან, რომელიც ქონების დოკუმენტების რეგისტრირებაზეა პასუხისმგებელი (ერთეული B). B ერთეული მთავრობის სხვა დონეა და A ერთეულის

ანგარიშვალდებული ერთეულის ნაწილი არ არის. A ერთეული საგადასახადო შემოსავლების მისაღებად სიის გამოყენებას აპირებს და შექმნილ სიაში³ მოცემული ინფორმაციისგან სარგებელს, სულ მცირე, ერთი, მაგრამ არაუმეტეს სამი წლის განმავლობაში ელის.

სმ21. ქონების მფლობელთა სია უნდა ამორტიზირდეს მისი სასარგებლო მომსახურების საუკეთესოდ გათვლილი ვადის, ვთქვათ, 18 თვის განმავლობაში. მიუხედავად იმისა, რომ B ერთეული შეიძლება სამომავლოდ ამ სიაში ქონების მფლობელების ახალი სახელებისა და სხვა ინფორმაციის შეტანას აპირებდეს, ქონების მფლობელების შექმნილი სიის მოსალოდნელი სარგებელი მხოლოდ ქონების მფლობელთა თავდაპირველ სიას ეხება. ქონების მფლობელთა სია აგრეთვე უნდა დაექვემდებაროს გაუფასურების განხილვას, ყოველწლიურად, სსბასს 21-ის მიხედვით, ნებისმიერ დროს, როდესაც გაუფასურების ნიშნები არსებობს.

დანერგვის მითითებების საილუსტრაციო მაგალითები

სმ22. *ცხრილის მიზანია მგ2-მგ3 პუნქტებში აღწერილი თითოეული ფაზის განმავლობაში წარმოშობილი დანახარჯებისა და მგ4-მგ11 პუნქტების გამოყენების ილუსტრირება, მათი მნიშვნელობების ასახსნელად. ეს არ არის შესაძლო დანახარჯებისთვის დაწვრილებით შედგენილი საკონტროლო სია.*

³ მიუხედავად იმისა, რომ B ერთეული შეიძლება სამომავლოდ ამ სიაში ქონების მფლობელების ახალი სახელებისა და სხვა ინფორმაციის შეტანას აპირებდეს, ქონების მფლობელების მონაცემთა შექმნილი ბაზის მოსალოდნელი სარგებელი მხოლოდ ამ სიის შექმნის თარიღისას არსებულ ქონების მფლობელთა სიას ეხება. შემდგომი დამატებები შიდა წარმოშობილ არამატერიალურ აქტივებად განიხილება და ამ სტანდარტის შესაბამისად აღირიცხება.

ფაზა/დანახარჯის ხასიათი	აღრიცხვაში ასახვა
დაგეგმვა	
<ul style="list-style-type: none"> • საქმის განხორციელებადობის შესწავლა; • ტექნიკური უზრუნველყოფის და პროგრამული უზრუნველყოფის სპეციფიკაციების განსაზღვრა; • ალტერნატიული პროდუქციის და მომწოდებლების შეფასება; და • უპირატესობის მინიჭება. 	<p>ხარჯად აღიარება გაწვევისას, ამ სტანდარტის 52-ე პუნქტის შესაბამისად</p>
გამოყენება და ინფრასტრუქტურის შექმნა	
<ul style="list-style-type: none"> • ტექნიკური უზრუნველყოფის შესყიდვა ან განვითარება • დომენის სახელის მოპოვება • საოპერაციო პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება (მაგ., საოპერაციო სისტემა და სერვერების პროგრამული უზრუნველყოფა); • გამოყენების კოდექსის შექმნა; • შექმნილი აპლიკაციების ინსტალაცია ვებ-სერვერზე; • განსაზღვრულ რეჟიმში გამოცდა. 	<p>სსბასს 17-ის მოთხოვნების გამოყენება. ხარჯად აღიარება გაწვევისას, თუ დანახარჯები ვებ-გვერდის მომზადებაზე მენეჯმენტის მიერ განზრახული ფორმით ექსპლოატაციაში გასაშვებად პირდაპირ არ განაწილდება და ვებ-გვერდი ამ სტანდარტის 28-ე და 55-ე⁴ პუნქტების მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.</p>
გრაფიკული დიზაინის შექმნა	
<ul style="list-style-type: none"> • ვებ-გვერდების გარე ხედის დიზაინის შექმნა (მაგ. ფორმატი და ფერი) 	<p>ხარჯად აღიარება გაწვევისას, თუ დანახარჯები პირდაპირ არ განაწილდება ვებ-გვერდის</p>

⁴ ვებ-გვერდის შექმნაზე, მხოლოდ და მხოლოდ ან, ძირითადად, ერთეულის პროდუქციის და მომსახურების მხარდაჭერის, რეკლამირების ან საზოგადოებისთვის ინფორმაციის შეუზღუდავად მიწოდების მიზნით, გაწეული დანახარჯები აღიარდება ხარჯად გაწვევისას, ამ სტანდარტის 66-ე პუნქტის შესაბამისად.

ფაზა/დანახარჯის ხასიათი	აღრიცხვაში ასახვა
	მომზადებაზე მენეჯმენტის მიერ განზრახული ფორმით ექსპლოატაციაში გასაშვებად და ვებ-გვერდი ამ სტანდარტის 28-ე და 55-ე პუნქტების მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.
შემადგენლობის შექმნა	
<ul style="list-style-type: none"> • შექმნა, შესყიდვა, მომზადება (მაგ., ლინკ-ების შექმნა, თავების განსაზღვრა) და ტექსტური ან გრაფიკული ხასიათის ინფორმაციის ატვირთვა ვებ-გვერდზე ვებ-გვერდის შექმნის დასრულებამდე. შემადგენლობის მაგალითი მოიცავს ინფორმაციას ერთეულის, მომსახურების ან პროდუქციის შესახებ და საკითხებს, რომლებზეც ხელმომწერებს წვდომა აქვთ. 	ხარჯად აღიარება გაწვევისას, ამ სტანდარტის 67-ე(გ) პუნქტის შესაბამისად, რამდენადაც შემადგენლობა შექმნილია ერთეულის მომსახურებების და პროდუქციის რეკლამირებისა და მხარდაჭერისთვის (მაგ., პროდუქციის ციფრული ფოტოები). სხვანაირად, ხარჯად აღიარება გაწვევისას, თუ დანახარჯები პირდაპირ არ განაწილდება ვებ-გვერდის მომზადებაზე მენეჯმენტის მიერ განზრახული ფორმით ექსპლოატაციაში გასაშვებად და ვებ-გვერდი ამ სტანდარტის 28-ე და 55-ე პუნქტების მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.
საოპერაციო	
<ul style="list-style-type: none"> • გრაფიკების განახლება და შემადგენლობის გადახედვა; • ახალი ფუნქციების, მახასიათებლების და შემადგენლობის დამატება; • ვებ-გვერდის დარეგისტრირება სამიუზო სისტემებში; 	შეფასება, აკმაყოფილებს თუ არა არამატერიალური აქტივის განმარტებას და ამ სტანდარტის 28-ე პუნქტის მოთხოვნებს, რა შემთხვევაშიც დანახარჯები აქტივის - ვებ-გვერდის -

⁵ ვებ-გვერდის შექმნაზე, მხოლოდ და მხოლოდ ან, ძირითადად, ერთეულის პროდუქციის და მომსახურების მხარდაჭერის, რეკლამირების ან საზოგადოებისთვის ინფორმაციის შეუზღუდავად მიწოდების მიზნით, გაწეული დანახარჯები აღიარდება ხარჯად გაწვევისას, ამ სტანდარტის 66-ე პუნქტის შესაბამისად.

ფაზა/დანახარჯის ხასიათი	აღრიცხვაში ასახვა
<ul style="list-style-type: none"> • მონაცემთა ბაზების სარეზერვო ასლების შექმნა; • დაცვაზე წვდომის გადახედვა; და • ვებ-გვერდის გამოყენებადობის ანალიზი. 	<p>საბალანსო ღირებულებაში აღიარდება.</p>
სხვა	
<ul style="list-style-type: none"> • გაყიდვის, ადმინისტრაციული და სხვა ზოგადი ზედნადები დანახარჯები, თუ დანახარჯები პირდაპირ არ განაწილდება ვებ-გვერდის მომზადებაზე მენეჯმენტის მიერ განზრახული ფორმით ექსპლოატაციაში გასაშვებად; • ნათლად იდენტიფიცირებული არაეფექტურობა და საწყისი საოპერაციო დეფიციტი, სანამ ვებ-გვერდი დაგეგმილ მწარმოებლობას (მაგ., არასწორი საწყისი ტესტირება) მიაღწევს; და • ვებ-გვერდის სამართავად მომუშავეთა ტრენინგები 	<p>ხარჯად აღიარება გაწევისას, ამ სტანდარტის 63-69-ე პუნქტების შესაბამისად</p>

ბასს 38-თან შედარება

სსბასს 31, *არამატერიალური აქტივები*, ძირითადად, ეფუძნება ბასს 38-ს - *არამატერიალური აქტივები* (2008 წლის 31 დეკემბერი). სსბასს 31-სა და ბასს 38-ს შორის ძირითადი განსხვავებები არის შემდეგი:

- სსბასს 31 მოიცავს მოქმედების სფეროს, კანონმდებლობით, კონსტიტუციით ან მსგავსი საშუალებით მინიჭებული უფლებამოსილების გამორიცხვით;
- სსბასს 31 აერთიანებს ინტერპრეტაციების მუდმივი კომიტეტის 32-ე ინტერპრეტაციაში - *არამატერიალური აქტივები - ვებ-გვერდის დანახარჯები* - მოცემულ წესებს, როგორც დანერგვის მითითებებს აღრიცხვის შესაბამისი პრინციპების საილუსტრაციოდ.
- სსბასს 31 არ მოითხოვს ან კრძალავს არამატერიალური მემკვიდრეობითი აქტივების აღიარებას. ერთეულს, რომელიც არამატერიალურ მემკვიდრეობით აქტივებს აღიარებს, ამ სტანდარტის გამჟღავნების მოთხოვნების დაცვა აღიარებულ არამატერიალურ მემკვიდრეობით აქტივებთან მიმართებით მოეთხოვება და შეუძლია, მაგრამ არ მოეთხოვება ამ სტანდარტის სხვა მოთხოვნების დაცვა იმ არამატერიალურ მემკვიდრეობით აქტივებთან მიმართებით. ბასს 38-ს მსგავსი წესები არ აქვს.
- ბასს 38 მოიცავს სამთარობო გრანტის გზით შეძენილ არამატერიალურ აქტივებს. სსბასს 31-ის 50-51-ე პუნქტები ცვლის ამ წესებს არაგაცვლითი ოპერაციების მეშვეობით შეძენილ არამატერიალური აქტივების მოსაცავად. სსბასს 31 ადგენს, რომ როდესაც არამატერიალური აქტივი არაგაცვლითი ოპერაციის მეშვეობით არის შეძენილი, მისი ღირებულება შეძენის თარიღისათვის არსებული მისი სამართლიანი ღირებულებაა.
- ბასს 38 წარმოადგენს აქტივების გაცვლასთან დაკავშირებულ წესებს, როდესაც გაცვლით ოპერაციას კომერციული არსი არ აქვს. სსბასს 31 ამ წესებს არ მოიცავს.
- ბასს 38-ში მოცემული მაგალითები საჯარო სექტორისთვის დამახასიათებელი მოვლენების უკეთ ასახვის მიზნით იქნა მოდიფიცირებული.
- სსბასს 31 ბასს 38-სგან, განსაზღვრულ შემთხვევებში, განსხვავებულ ტერმინოლოგიას იყენებს. ყველაზე მნიშვნელოვანია სსბასს 31-ში გამოყენებული შემდეგი ტერმინები „შემოსავალი“, „ფინანსური შედეგების ანგარიშგება“, „ნამეტი ან დეფიციტი“, „მომავალი

ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი“, „აკუმულირებული ნამეტი ან დეფიციტი“, „საქმიანობა/ოპერაცია“, „უფლებები წარმოშობილი მავალდებულებელი შეთანხმებებიდან“ (რომლებიც სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიულ უფლებებს მოიცავს) და „წმინდა აქტივები/კაპიტალი“. ბასს 38-ში ეკვივალენტური ტერმინებია: „ამონაგები“, „საერთო შემოსავლების შესახებ ანგარიშგება“, „მოგება ან ზარალი“, „მომავალი ეკონომიკური სარგებელი“, „გაუნაწილებელი შემოსავლები“, „ბიზნესი“, „საკონტრაქტო ან სხვა იურიდიული უფლებები“ და „კაპიტალი“.